

Łódź, dnia 20 marca 2024 roku

Pan
Michał Włodarczyk
Wójt Gminy Widawa

WK – 602/14/2024

Działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz.U. z 2023 r., poz. 1325) informuję Pana Wójta, że Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej i zamówień publicznych w Gminie Widawa¹. Kontrolą objęto okres 2022 rok – III kwartały 2023 roku i wybrane zagadnienia z lat wcześniejszych, dotyczące przede wszystkim: prowadzenia rachunkowości; długu publicznego; sprawozdawczości; realizacji dochodów z podatków i dochodów z majątku; udzielania zamówień publicznych; wydatków budżetowych; ewidencji i inwentaryzacji majątku. Stwierdzone w wyniku czynności kontrolnych nieprawidłowości i uchybienia wynikały z nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa. Wykazane uchybienia i nieprawidłowości dotyczyły, w szczególności²:

I.

W zakresie ustaleń organizacyjnych

1. Rejestr instytucji kultury, dla których organizatorem jest Gmina Widawa prowadzony był jedynie w formie papierowej, ponadto nie był na bieżąco aktualizowany. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 stycznia 2012 roku w sprawie sposobu prowadzenia i udostępniania rejestru instytucji kultury (Dz. U. z 2012 r., poz. 189), rejestr instytucji kultury jest prowadzony w postaci elektronicznej, pozwalającej na sporządzanie z niego wydruków oraz uniemożliwiającej dokonanie wpisu przez osobę nieuprawnioną (§2). Ponadto, stosownie do § 10 ust.1 i 2 wymienionego rozporządzenia, rejestr, informację o rejestrze oraz sposobie

¹ Czynności kontrolne zostały przeprowadzone w dniach od 20 listopada 2023 do 15 stycznia 2024 roku. Protokół został podpisany w dniu 12 lutego 2024 roku.

² Wystąpienie pokontrolne podlega udostępnieniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 902), z ograniczeniami wynikającymi z art. 5 tej ustawy.

udostępniania danych w nim zawartych zamieszcza się w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie organizatora. W trakcie kontroli RIO w Łodzi jednostka usunęła ujawnione nieprawidłowości.

2. Stwierdzono brak aktualizacji uchwały Rady Gminy nr XXXII/203/16 z dnia 24 listopada 2016 roku w sprawie zapewnienia wspólnej obsługi finansowo – księgowej, administracyjnej i organizacyjnej jednostek organizacyjnych zaliczanych do sektora finansów publicznych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Widawa, w zakresie postanowień dotyczących jednostek objętych wspólną obsługą.

W zakresie kredytów i pożyczek

W przypadku trzech kredytów w 2020 roku i w latach wcześniejszych zostały zawarte aneksy do tych umów wydłużające okres spłaty. Powyższe dotyczyło następujących umów: [1] nr 84/1674/2010 z dnia 29 grudnia 2010 roku zawarta z Ludowym Bankiem Spółdzielczym w Zduńskiej Woli na kredyt w kwocie 716.297,37 zł, termin całkowitej spłaty – do 30 czerwca 2020 roku. Do umowy w dniu 1 grudnia 2015 roku zawarto aneks nr 1/2015, którym wydłużono termin spłaty do 30 czerwca 2023 roku (tj. o 3 lata) oraz w dniu 29 kwietnia 2020 roku zawarto aneks nr 1/2020, którym wydłużono okres spłaty kredytu do 31 grudnia 2029 roku (tj. o kolejne 6,5 roku); [2] nr 84/1458/2011 z dnia 26 października 2011 roku zawarta z Ludowym Bankiem Spółdzielczym w Zduńskiej Woli na kredyt w kwocie 2.900.000 zł, termin całkowitej spłaty – do 30 listopada 2021 roku. Do umowy w dniu 1 grudnia 2015 roku zawarto aneks nr 1/2015, którym wydłużono okres spłaty kredytu do 30 listopada 2023 roku (tj. o 2 lata) oraz w dniu 29 kwietnia 2020 roku zawarto aneks nr 1/2020, którym wydłużono okres spłaty kredytu do 30 listopada 2029 roku (tj. o kolejne 6 lat); [3] nr 84/1255/UG/2012 z dnia 30 listopada 2012 roku zawarta z Ludowym Bankiem Spółdzielczym w Zduńskiej Woli na kredyt w kwocie 1.492.517,92 zł, termin całkowitej spłaty – 31 maja 2022 roku. Do umowy w dniu 1 grudnia 2015 roku zawarto aneks nr 1/2015, którym wydłużono okres spłaty kredytu do 31 sierpnia 2023 roku (tj. o 1 rok i 3 miesiące) oraz w dniu 29 kwietnia 2020 roku zawarto aneks nr 1/2020, którym wydłużono okres spłaty kredytu do 30 kwietnia 2029 roku (tj. o kolejne 5 lat 8 miesięcy).

Z analizy treści ww. umów wynikało, że nie zawierały one zapisów zezwalających na aneksowanie umowy w zakresie wydłużenia okresu spłaty kredytu. Również specyfikacje istotnych warunków zamówienia oraz ogłoszenia o postępowaniach na udzielenie zamówienia na wykonanie usług bankowych - udzielenie kredytu, nie zawierały zapisów pozwalających na dokonanie zmian w zakresie wydłużenia okresu spłaty kredytów.

Przesłanki dopuszczalności zmiany umowy w sprawie zamówienia publicznego zostały określone w art. 144 ust. 1 ówczesnie obowiązującej ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 1843 ze zm.). Stosownie do tego przepisu – zakazane były istotne zmiany postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru wykonawcy, chyba że zamawiający przewidział możliwość dokonania takiej zmiany w ogłoszeniu o zamówieniu lub w specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz określił warunki takiej zmiany. Tym samym ustawodawca przyjął w odniesieniu do umów w sprawach zamówień publicznych -

jako zasadę - trwałość stosunku umownego nawiązanego w wyniku rozstrzygnięcia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. W postępowaniach prowadzonych na wykonanie usług bankowych związanych z udzieleniem i obsługą ww. kredytów na sfinansowanie planowanego deficytu budżetowego i spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań nie przewidziano możliwości wydłużenia okresu kredytowania, ani zmian postanowień zawartych umów w stosunku do treści ofert, na podstawie których dokonano wyboru wykonawców.

W 28 lipca 2016 roku dokonano zmiany brzmienia art. 144 ww. ustawy i wprowadzono nowe określenie istotności umowy. W art. 144 wprowadzono ust. 1f o następującej treści: zmianę postanowień zawartych w umowie lub umowie ramowej uznaje się za istotną, jeżeli: [1] zmienia ogólny charakter umowy lub umowy ramowej, w stosunku do charakteru umowy lub umowy ramowej w pierwotnym brzmieniu; [2] nie zmienia ogólnego charakteru umowy lub umowy ramowej i zachodzi co najmniej jedna z następujących okoliczności:

- a) zmiana wprowadza warunki, które, gdyby były postawione w postępowaniu o udzielenie zamówienia, to w tym postępowaniu wzięliby lub mogliby wziąć udział inni wykonawcy lub przyjęto by oferty innej treści,
- b) zmiana narusza równowagę ekonomiczną umowy lub umowy ramowej na korzyść wykonawcy w sposób nieprzewidziany pierwotnie w umowie lub umowie ramowej,
- c) zmiana znacznie rozszerza lub zmniejsza zakres świadczeń i zobowiązań wynikający z umowy lub umowy ramowej,
- d) polega na zastąpieniu wykonawcy, któremu zamawiający udzielił zamówienia, nowym wykonawcą, w przypadkach innych niż wymienione w ust. 1 pkt 4.

W zakresie ewidencji księgowej i sprawozdawczości

1. Rachunki bankowe utworzone dla środków pochodzących z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 oraz rachunki bankowe dla środków finansujących projekty realizowane przez Gminę ujmowane były – nieprawidłowo - w ewidencji księgowej urzędu JST. Środki zewnętrzne otrzymywane na realizację projektów, jak też środki otrzymywane z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, stanowią bezpośrednio dochody budżetu - na podstawie art. 3 ust.1 ustawy z dnia 13 listopada 2003 roku o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r., poz. 356), a wyodrębnione rachunki bankowe dla ww. środków (które nie mogą być przekazywane na inne rachunki bankowe) powinny być uznawane za rachunki bankowe wspólne dla budżetu (organu) i urzędu.

W przypadku prawidłowego zastosowania przez jednostkę memoriałowych zapisów w ewidencji Urzędu i budżetu w zakresie realizowanych projektów, zostałyby wyeliminowany problem salda występującego na koniec 2022 roku na koncie 130 – Rachunek bieżący jednostki, w zakresie środków, które pozostały na wyodrębnionych rachunkach projektów, na rzecz konta 133.

Gdy mamy do czynienia ze wspólnym rachunkiem budżetu (organu) i urzędu pierwotny zapis dokonywany jest w ewidencji budżetu (organu) na koncie 133 na podstawie dokumentów banku (musi zachodzić zgodność z zapisami banku), natomiast powtórzony zapis dokonywany jest w księdze urzędu na podstawie tego samego wyciągu bankowego, z tym że salda rachunku

w zakresie zrealizowanych dochodów i wydatków podlegają odrębnemu okresowemu przeksięgowaniu na podstawie sprawozdań jednostkowych Rb-28S i Rb-27S na konto 800 – Fundusz jednostki. Takie rozwiązanie powoduje, że wspólny rachunek bankowy na koniec roku wykazuje saldo jedynie w księdze budżetu (organu), a pozostałe elementy konieczne do prawidłowej ewidencji są właściwie ujęte, tj. dochody budżetu, wydatki urzędu.

Zastosowanie memoriałowych zapisów na koncie 130, a na koncie 133 na podstawie wyciągów bankowych pozwoliłoby na: [1] wywiązanie się z warunków umowy o dofinansowanie projektu, zgodnie z którą kwota dofinansowania, niewydatkowana z końcem roku budżetowego, pozostaje na rachunku bankowym, o którym mowa w umowie – do dyspozycji beneficjenta w następnym roku budżetowym; [2] rozliczenie z końcem roku konta 130 – Rachunek bieżący jednostki, zgodnie z opisem do konta, zawartym w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 roku, poz. 342); [3] zachowanie zasady budżetowania, określonej w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 1270 ze zm.), zgodnie z którą - jednostki budżetowe pokrywają swoje wydatki bezpośrednio z budżetu, a pobrane dochody odprowadzają na rachunek odpowiednio dochodów budżetu państwa albo budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

Z treści opisu zasad funkcjonowania konta 130 – Rachunek bieżący jednostki, znajdującego się w przepisach ww. rozporządzenia, wynika m.in. że konto 130 może służyć również do ewidencji dochodów i wydatków realizowanych bezpośrednio z rachunku bieżącego budżetu jednostki samorządu terytorialnego. W takim przypadku saldo konta 130 w zakresie zrealizowanych wydatków podlega okresowemu przeksięgowaniu na podstawie sprawozdań budżetowych na stronę Ma konta 800, a w zakresie dochodów - na stronę Wn konta 800.

2. W dniu 29 grudnia 2022 roku z rachunku budżetu zwrócono na rzecz Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego kwotę 70.855,00 zł z tytułu dotacji. Powyższy zwrot został zaewidencjonowany zapisem ujemnym na kontach Wn 133/01/01, Ma 224/03/02 oraz Wn 224/03/02 Ma 901 (Wb 249/2022).

Należy zauważyć, że ewidencja zwrotu dotacji ze znakiem minus zarówno w świetle ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 120 ze zm.), jak i ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów, nie jest poprawnym zapisem.

Ustawa o rachunkowości określa w art. 25 ust. 1 pkt 2 zasady korygowania zapisów w księgach rachunkowych prowadzonych komputerowo. Zgodnie z tym przepisem - stwierdzone błędy w zapisach poprawia się przez wprowadzenie do ksiąg rachunkowych dowodu zawierającego korekty błędnych zapisów, dokonywane tylko zapisami dodatnimi lub tylko zapisami ujemnymi. Należy dodać, że stosownie do ust. 2 art. 25 ww. ustawy, w razie ujawnienia błędów po zamknięciu miesiąca lub prowadzenia ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera, dozwolone są tylko korekty dokonane

w sposób określony w ust. 1 pkt 2, co oznacza, że jest to jedyny właściwy sposób dokonywania korekt w przypadku prowadzenia ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera. Należy jednak mieć na uwadze, że zwrot nie jest korektą błędnego zapisu.

Zgodnie z opisem zasad funkcjonowania konta 133 – Rachunek budżetu, zawartym w przepisach ww. rozporządzenia, zapisy na koncie 133 są dokonywane na podstawie dokumentów bankowych, w związku z czym musi zachodzić zgodność zapisów między jednostką a bankiem. Na stronie Wn konta 133 ujmuje się wpływy środków pieniężnych na rachunek budżetu, w tym również spłaty dotyczące kredytu udzielonego przez bank na rachunku budżetu, oraz wpływy kredytów przelanych przez bank na rachunek budżetu, w korespondencji z kontem 134. Na stronie Ma konta 133 ujmuje się wypłaty z rachunku budżetu, w tym również wypłaty dokonane w ramach kredytu udzielonego przez bank na rachunku budżetu (saldo kredytowe konta 133) oraz wypłaty z tytułu spłaty kredytu przelanego przez bank na rachunek budżetu, w korespondencji z kontem 134. Na koncie tym nie przewidziano możliwości stosowania zapisów ujemnych. Zatem stosownie do opisu - zwrot niewykorzystanej dotacji powinien zostać zaewidencjonowany po stronie Ma tego konta (aby zachodziła zgodność z zapisami banku).

Natomiast stosownie do opisu zasad funkcjonowania konta 901 zawartego w załączniku nr 2 do ww. rozporządzenia, po stronie Ma konta 901 ujmuje się dochody budżetu: [1] na podstawie sprawozdań budżetowych jednostek budżetowych, w korespondencji z kontem 222; [2] na podstawie sprawozdań innych organów w zakresie dochodów budżetów jednostek samorządu terytorialnego, w korespondencji z kontem 224; [3] z tytułu rozrachunków z innymi budżetami za dany rok budżetowy, w korespondencji z kontem 224; [4] z innych tytułów, w szczególności subwencje i dotacje, w korespondencji z kontem 133; [5] pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi, w korespondencji z kontem 133; [6] pochodzące z budżetu Unii Europejskiej, w korespondencji z kontem 133. Na stronie Wn ujmuje się pod datą ostatniego dnia roku budżetowego saldo konta 901 i przenosi się je na konto 961.

Co prawda wskazane rozporządzenie określa, że po stronie Wn ujmuje się jedynie przeniesienie salda na konto 961, to poprawne jest ewidencjonowanie zwrotu poprzez zapis Wn 901 Ma 133 z równoczesnym zastosowaniem zapisu ujemnego po obu stronach konta 901 (czystość obrotów). Takie zapisy nie spowodują ani ujemnych zapisów na koncie 133, niezgodnych z ewidencją banku, ani też nie zawyżą obrotów na koncie 901, które mogłyby zostać błędnie przeniesione na konto 961.

Należy wskazać, że w przypadku, gdy obroty na kontach mogą dostarczać fałszywych informacji o przebiegu operacji gospodarczej (w przypadku wskazanym powyżej są to zwroty dotacji niewykorzystanych w danym roku), można stosować ujemny zapis techniczny dla zachowania czystości obrotów Wn 901, Ma 901. Celem tego zapisu jest zachowanie czystości obrotów na koncie księgowym oraz przywrócenie jego pierwotnego charakteru. Przepisy prawa bilansowego nie określają sytuacji, w których dokonuje się zapisów technicznych. Jednak w praktyce w celu zachowania "czystości obrotów" na koncie księgowym oraz przywrócenia jego pierwotnego charakteru często

stosuje się takie zapisy. Zapisu technicznego dokonuje się po obu stronach tego samego konta, tymi samymi kwotami oraz tym samym znakiem.

3. Z zasad (polityki) rachunkowości dla Urzędu Gminy Widawa, stanowiących załącznik nr 1 do zarządzenia nr 135/2015 Wójta Gminy Widawa z dnia 30 grudnia 2015 roku nie wynikały zasady wyceny oraz ewidencji towarów jak też w załączniku nr 4 – „wykaz kont dla jednostki Urzędu Gminy Widawa” nie ujęto konta 330 – Towary.

W załączniku nr 3 do ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów wymienione zostało konto 330 – Towary, jak też zostały określone zasady ewidencji na tym koncie. Natomiast stosownie do § 20 ust.1 pkt 1 rozporządzenia - konta wskazane w planach kont traktuje się jako standardową liczbę kont, która może być ograniczona jedynie o konta służące do księgowania operacji gospodarczych niewystępujących w jednostce lub placówce albo uzupełniona o konta zgodne co do treści ekonomicznej, w tym również przy wykorzystaniu symboli kont, które nie mają zastosowania w jednostce.

4. Na dzień 31 grudnia 2022 roku sporządzono polecenia księgowania (PK 129/2022, PK 130/2022 i PK 131/2022), którymi zaktualizowano odpisy aktualizacyjne od należności podatkowych, należności za odpady komunalne oraz odsetek od tych należności. Odpis aktualizacyjny należności głównej ewidencjonowany był poprzez zapis Wn 720 Ma 290 (kwota dodatnia lub ujemna w zależności od dokonanych wcześniej wyliczeń), natomiast wartość odsetek Wn 751 Ma 290 (kwota dodatnia lub ujemna w zależności od dokonanych wcześniej wyliczeń). Powyższy zapis powodował zmniejszenie (bądź zwiększenie) wartości przychodów z tytułu dochodów budżetowych w ewidencji, co skutkowało niewłaściwą kwotą przychodów wykazaną w rachunku zysków i strat.

Zgodnie z opisem do konta 761 – Pozostałe koszty operacyjne, zawartym w załączniku nr 3 do ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów - służy ono do ewidencji kosztów niezwiązanych bezpośrednio z podstawową działalnością jednostki. W szczególności na stronie Wn konta 761 ujmuje się: [1] koszty osiągnięcia pozostałych przychodów w wartości cen zakupu lub nabycia materiałów; [2] kary, odpisane przedawnione, umorzone i nieściągalne należności, odpisy aktualizujące należności, koszty postępowania spornego i egzekucyjnego oraz nieodpłatnie przekazane rzeczowe aktywa obrotowe, koszty o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły incydentalnie. Biorąc pod uwagę powyżej przytoczony przepis jednostka dokonując odpisu aktualizującego należność główną powinna dokonać zapisu na kontach Wn 761 Ma 290.

5. W przypadku skutków finansowych obniżenia górnych stawek w podatku od środków transportowych za 2022 rok, w sprawozdaniach Rb-PDP i Rb-27S zostały one zaniżone w przypadku osób fizycznych o kwotę 356,61 zł, a w przypadku osób prawnych o kwotę 652,26 zł.
6. W sprawozdaniach Rb-27S i Rb-PDP za 2022 rok zostały uwzględnione kwoty skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych w pełnych złotych. Biorąc pod uwagę stawki maksymalne dotyczące podatku od nieruchomości wskazane w ustawie z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 70 ze

zm.) z dokładnością do groszy, organ podatkowy nie ma podstaw do samodzielnego zaokrąglania wskazanych przez ustawodawcę stawek, tym bardziej, że dane wykazane w sprawozdaniach jednostkowych wyraża się w złotych i groszach. Powyższe stanowiło naruszenie § 8 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2022 r., poz. 144 ze zm.) oraz § 3 ust. 1 pkt 8 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 37 do wskazanego powyżej rozporządzenia. Z treści wskazanych przepisów wynika, iż dane wykazane w sprawozdaniach jednostkowych wyraża się w złotych i groszach stosownie do zasad obowiązujących przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych, z wyjątkiem sprawozdań jednostkowych placówek, w których dane wyraża się w walucie, w jakiej jest prowadzona rachunkowość.

7. W sprawozdaniu SP1 - sprawozdanie podatkowe w zakresie podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego za 2022 rok - wykazano inną powierzchnię budynków pozostałych zwolnionych z podatku niż faktycznie została zwolniona, tj. zwolniono 3.156,44 m² natomiast wykazano 3.377 m². Powierzchnia wykazana w sprawozdaniu była zgodna z powierzchnią wynikającą z ewidencji podatkowej jednak niezgodna z deklaracjami złożonymi przez jednostki OSP z terenu Gminy Widawa.

Zgodnie z § 2 ust.1 pkt 5 lit. a) rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 20 grudnia 2017 roku w sprawie sprawozdania podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości podatku rolnego i podatku leśnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 2455) sprawozdanie obejmuje, w zakresie podstaw opodatkowania zwolnionych od podatku od nieruchomości - zagregowane dane o powierzchni, powierzchni użytkowej oraz wartości przedmiotów opodatkowania zwolnionych od tego podatku na mocy uchwał rady gminy, w podziale na rodzaje przedmiotów opodatkowania zgodnym z obowiązującymi na terenie gminy stawkami podatku od nieruchomości. Natomiast stosownie do § 4 dane, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 4 i 5, wykazuje się zgodnie ze stanem ewidencji podatkowej nieruchomości, o której mowa w art. 7a ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych, prowadzonej przez organ podatkowy.

Jak wskazuje art. 7a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych - ewidencja podatkowa nieruchomości zawiera dane o podatnikach i przedmiotach opodatkowania, w szczególności wynikające z informacji i deklaracji składanych przez podatników na podstawie przepisów ustawy oraz przepisów o podatku rolnym i podatku leśnym, danych zawartych w księgach wieczystych, w ewidencji gruntów i budynków oraz innych ewidencjach i rejestrach, w tym prowadzonych przez organy administracji publicznej.

8. W sprawozdaniu Rb-NDS - o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 30 września 2023 roku, w wierszu D15. - wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, wykazano kwotę 4.174.235,67 zł, w wierszu D13. - nadwyżka z lat poprzednich wykazano kwotę 11.186.834,88 zł, natomiast w pozycji D13a. - niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych, wykazano kwotę 396.419,53 zł. Ustalono, że wolne środki wykazane w pozycji D.15. sprawozdania Rb-NDS powinny zostać pomniejszone o kwotę 1.519.910 zł

według wyliczenia zamieszczonego w protokole z kontroli, natomiast nadwyżka z lat ubiegłych powinna zostać o tą kwotę powiększona.

Stan środków finansowych za 2022 rok powinien zostać w sprawozdaniu Rb-NDS za III kwartał 2023 roku następująco zidentyfikowany: [1] 12.706.744,88 zł – nadwyżka z lat poprzednich; [2] 2.654.325,67 zł – wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych; [3] 396.419,53 zł - niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych (pozycja D13a).

9. W sprawozdaniu Rb-ST za 2022 rok w pozycji środki z niewykorzystanych dotacji w roku budżetowym wykazano kwotę 54.741,07 zł, na którą złożyły się m.in. środki otrzymane na wypłatę dodatku węglowego w kwocie 52.700 zł, które zostały zwrócone (niewykorzystane) w styczniu 2023 roku na rachunek wojewody, jedynie w kwocie 39.960 zł. Powyższe oznacza, że w sprawozdaniu Rb-ST za 2022 roku w pozycji środki z niewykorzystanych dotacji w roku budżetowym powinna zostać wykazana kwota 42.001,07 zł.
10. Kwota 40,67 zł wynikająca z salda strony Wn konta 140 – Środki pieniężne w drodze, dotyczyła środków z kapitalizacji odsetek na rachunkach bankowych.

Kwota nie stanowiła środków pieniężnych w drodze, ale środki na rachunku bankowym budżetu, które zostały przekazane w ostatnim dniu roku w ramach „konsolidacji sald”. Zatem stanowiły one środki pieniężne budżetu, gdyż na dzień 31 grudnia 2022 roku znajdowały się na rachunku budżetu, a nie były w drodze na ten rachunek. Kwota 40,67 zł powinna stanowić saldo strony Wn konta 133 – rachunek budżetu.

Zgodnie z załącznikiem nr 2 do ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku - konto 140 służy do ewidencji środków pieniężnych w drodze, w tym środków otrzymanych z innych budżetów w przypadku, gdy środki te zostały przekazane w poprzednim okresie sprawozdawczym i są objęte wyciągiem bankowym z datą następnego okresu sprawozdawczego. Na stronie Wn konta 140 ujmuje się zwiększenia stanu środków pieniężnych w drodze, a na stronie Ma - zmniejszenia stanu środków pieniężnych w drodze. Konto 140 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych w drodze.

11. W zakresie bilansu z wykonania budżetu za 2022 rok stwierdzono następujące nieprawidłowości:
 - w pozycji Pozostałe środki pieniężne, wykazano środki pieniężne, które nie podlegały zwrotowi do innych budżetów w łącznej kwocie 13.288,64 zł;
 - w pozycji Pozostałe należności wykazano kwotę 4.851,17 zł stanowiącą zwrot do Urzędu Marszałkowskiego oszczędności z tytułu środków majątkowych projekt RPLD.11.01.02-10-B 071/16-00 (Wb 18/2019 z dnia 30 stycznia 2019 roku). Zwrot ten nie zmniejszył otrzymanych wcześniej dochodów i został zaewidencjonowany Wn 240/01 Ma 133. Powyższe środki zostały przekazane przez Urząd Marszałkowski wraz pozostałą częścią dotacji ponownie w 2020 roku oraz ponownie zostały zaliczone do dochodów budżetu. W związku z powyższym dochody budżetu 2019 roku zostały zawyżone o 4.851,17 zł. W trakcie kontroli na podstawie polecenia księgowania nr 17/2023 z dnia 13 grudnia 2023 roku wyksięgowano kwotę 4.851,17 zł poprzez zapis

Wn 961 Ma 240/01³.

12. Z ewidencji księgowej na koncie 201 wynikało, że jednostka na dzień 31 grudnia 2022 roku posiadała zobowiązania z tytułu dostaw i usług w kwocie 78.149,86 zł i taką też kwotę wykazano w jednostkowym sprawozdaniu Rb-28S sporządzonym za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2022 roku przez Urząd Gminy w Widawie w kolumnie zobowiązania. W bilansie jednostki budżetowej (Urzędu Gminy) za 2022 rok ujęto zobowiązania z tytułu dostaw i usług w kwocie 259.467,18 zł. Różnica pomiędzy kwotą zobowiązań z tytułu dostaw i usług wykazaną w bilansie, a kwotą zobowiązań wynikającą z konta 201 wynosiła 181.317,32 zł i dotyczyła salda konta 300 – Rozliczenie zakupu. Kontrolujące ustaliły, że 7 dokumentów na łączną kwotę 120.781,94 zł ujętych na dzień 31 grudnia 2022 roku na koncie 300 – Rozliczenie zakupu, zostało wystawionych w 2022 roku i powinny stanowić zobowiązania na koncie 201 – Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami. Powyższe zobowiązania nie zostały ujęte również w sprawozdaniu jednostkowym Urzędu Gminy w Widawie Rb-28S w kolumnie zobowiązania.

Zgodnie z § 6 pkt 11 załącznika nr 1 do zarządzenia nr 135/2015 Wójta Gminy Widawa z dnia 30 grudnia 2015 roku w sprawie ustalenia zasad (polityki) rachunkowości dla Urzędu Gminy Widawa przy sporządzaniu sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań w zakresie operacji finansowych za poszczególne okresy sprawozdawcze, w jednostce przyjęto zasadę, że wykazane w sprawozdaniach dane wynikają z ksiąg rachunkowych, w których zarejestrowane zostały wszystkie operacje gospodarcze dotyczące danego okresu sprawozdawczego, z zastrzeżeniem, że rejestracja tych operacji gospodarczych nastąpiła na podstawie dokumentów księgowych opatrzonych datą wpływu do Referatu Finansowo Budżetowego przynajmniej o 2 dni wcześniejszą niż data sporządzenia tych sprawozdań.

W załączniku nr 41 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej określono termin przekazania sprawozdań jednostkowych rocznych Rb-27S i Rb-28S na dzień 1 lutego. Sprawozdanie jednostkowe Rb-28S Urząd Gminy w Widawie złożył w dniu 1 lutego 2023 roku.

Z powyższych regulacji wynika, że do ksiąg rachunkowych 2022 roku powinny zostać wprowadzone (zgodnie z regulacjami wewnętrznymi) dokumenty posiadające datę wpływu do Referatu Finansowo Budżetowego do dnia 30 stycznia 2023 roku włącznie. Ustalono, że ze względu na datę wpływu dokumentu żaden z dokumentów nie powinien zostać zdyskwalifikowany do ujęcia na koncie 201 oraz w sprawozdaniu Rb-28S, czyli powinien zostać zaewidencjonowany na tym koncie, a nie na koncie 300.

13. Dokumenty nie będące fakturami i rachunkami, tj. listy wypłat ryczałtów czy zwroty kosztów dowozy dziecka niepełnosprawnego, delegacje, wpłaty na rzecz Izby Rolniczej, które nie dotyczyły dostaw lub usług, ujęte na dzień 31 grudnia 2022 roku na koncie 300 – Rozliczenie zakupu, powinny być ewidencjonowane na kontach zgodnie z systematyką operacji, tj. np. delegacje pracowników i ryczałty samochodowe na koncie 234 – Pozostałe rozrachunki z

³ Na podstawie ustaleń RIO, w trakcie kontroli jednostka skorygowała skumulowany wynik budżetu, w celu usunięcia błędów popełnionych w latach wcześniejszych.

pracownikami, a zwroty kosztów dowozu dziecka niepełnosprawnego czy wpłaty na rzecz Izby Rolniczej na koncie 240 – Pozostałe rozrachunki.

Zgodnie z opisem zasad funkcjonowania konta 300 – Rozliczenie zakupu, zawartym w przepisach ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku - służy ono do ewidencji rozliczenia zakupu materiałów, towarów (artykułów spożywczych), robót i usług, a w szczególności do ustalenia wartości materiałów, towarów w drodze oraz wartości dostaw niefakturowanych.

14. W uregulowaniach wewnętrznych, tj. w zarządzeniu Wójta Gminy Widawa nr 76/2016 z dnia 29 września 2016 roku w sprawie zasad rozliczeń podatku od towarów i usług w Gminie Widawa i jej jednostkach i zakładach budżetowych, określono że w przypadku wystąpienia nadwyżki podatku naliczonego nad należnym, Gmina Widawa przelewa powyższy zwrot na konto jednostki, przy czym rozliczenie to następuje po otrzymaniu zwrotu z Urzędu Skarbowego. Jeżeli kwota zwrotu mogłaby przyczynić się do zachwiania płynności jednostki, Gmina zwróci uzgodnioną z jednostką kwotę podatku naliczonego.

Ustawa z dnia 5 września 2016 roku o szczególnych zasadach rozliczeń podatku od towarów i usług oraz dokonywania zwrotu środków publicznych przeznaczonych na realizację projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej lub od państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu przez jednostki samorządu terytorialnego (tekst jednolity Dz. U z 2018 r., poz. 280), nie przewiduje przekazywania z budżetu jednostki samorządu terytorialnego środków finansowych wynikających z rozliczenia podatku od towarów i usług do jednostek budżetowych. Zwrot różnicy podatku wynikającego ze scentralizowanej deklaracji VAT ma być dokonywany przez urząd skarbowy na rachunek jednostki samorządu terytorialnego. Natomiast jednostka samorządu terytorialnego decyduje według swojego uznania o przekazaniu tej nadwyżki jedynie do zakładu budżetowego (Gmina Widawa nie posiada zakładu budżetowego). Powyższe wynika z przepisów: [1] art. 15 ust. 4a ustawy o finansach publicznych, w świetle którego samorządowy zakład budżetowy może otrzymać z budżetu jednostki samorządu terytorialnego środki finansowe wynikające z rozliczenia podatku od towarów i usług, z tym że ich wysokość nie może być wyższa niż wynikająca z rozliczenia tego podatku związanego z tym zakładem; [2] art. 16 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, w myśl którego tworząc samorządowy zakład budżetowy, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa zasady ustalania i przekazywania z budżetu jednostki samorządu terytorialnego środków finansowych wynikających z rozliczenia podatku od towarów i usług, jeżeli przewiduje przekazywanie tych środków temu zakładowi.

15. Na dzień 31 grudnia 2022 roku nie ujęto w ewidencji księgowej zobowiązań wynikających z deklaracji wpłat na rzecz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (DEK-1-A) za miesiąc 2022 roku, w kwocie 5.738 zł. Zarówno naliczenie opłaty, jak i jej zapłata, zostały zaewidencjonowane pod datą 13 stycznia 2023 roku. Powyższe stanowiło naruszenie art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - w księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz

przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty. Natomiast w myśl art. 20 ust. 1 ww. ustawy - do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

16. Ewidencja naliczeń i wpłat na rzecz PFRON odbywała się przy użyciu konta 229-3 w korespondencji z kontem 405 – ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia przy zastosowaniu § klasyfikacji budżetowej 4140.

Zgodnie z art. 49 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2024 roku poz. 44) do wpłat, o których mowa w art. 21 ust. 1, ustawy, stosuje się odpowiednio, z zastrzeżeniem ust. 5a-5d oraz art. 49a i art. 49b, przepisy Ordynacji podatkowej, z tym że uprawnienia organów podatkowych określone w tej ustawie przysługują Prezesowi Zarządu Funduszu. Powyższa regulacja podkreśla charakter podatkowy wpłat na PFRON. W związku z powyższym, jednostka powinna rozważyć czy właściwym kontem kosztowym do ewidencji wyżej wymienionych wpłat nie powinno być konto 403 – Podatki i opłaty. Stosownie do opisu zasad funkcjonowania konta 403 – Podatki i opłaty, zawartego w przepisach ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku -służy ono do ewidencji w szczególności kosztów z tytułu podatku akcyzowego, podatku od nieruchomości i podatku od środków transportu, podatku od czynności cywilnoprawnych oraz opłat o charakterze podatkowym, a także opłat: notarialnej, skarbowej i administracyjnej oraz składek i wpłat do organizacji międzynarodowych.

17. Konto 222 – Rozliczenie dochodów budżetowych, w ewidencji budżetu Gminy Widawa (organ) posiadało dwa konta analityczne 222/01 służące rozliczeniu dochodów z jednostkami organizacyjnymi oraz konto 222/02 służące rozliczeniu dochodów budżetu państwa z tytułu funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej. Obroty konta 222/02 odpowiadały dochodom budżetu państwa zrealizowanym przez jednostki organizacyjne (zasadniczo GOPS w Widawie i Urząd Gminy). Saldo strony Ma konta 222/02/01 wynosiło 1.940,73 zł i dotyczyło wpłaty w dniu 28 grudnia 2022 roku z tytułu zwrotu pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w latach poprzednich w kwocie 541,31 zł (222/02/02) oraz wpłaty z dnia 31 grudnia 2022 roku w kwocie 1.399,42 zł z tytułu zwrotu pobranej zaliczki alimentacyjnej. Środki te na dzień 31 grudnia 2022 roku znajdowały się na rachunku budżetu. Wpływ tych środków został zaewidencjonowany Wn 133 Ma 222.

Na koncie 222/02 ewidencjonowano dochody wykonywane w ramach funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej w części stanowiącej dochód budżetu państwa, jak i stanowiącej dochód budżetu Gminy Widawa.

Ustalono ponadto, że operacje dotyczące wykonywania ww. dochodów ewidencjonowane są w księgach budżetu Gminy Widawa (organie) następująco:

- Wn 133 - Ma222/02/01 - wpływ świadczeń alimentacyjnych przekazanych przez GOPS w Widawie;
- Wn 222/02 - Ma224/03/01 - sprawozdanie Rb-27ZZ;

- Wn 224/03/01 - Ma133 – przekazanie świadczeń do budżetu Wojewody;
- Wn 224/03/01 - Ma 133 -przekazanie świadczeń w części należnej gminie na rachunek dochodów Urzędu w celu ujęcia w sprawozdaniu.

Z powyższego wynika, że ewidencja w księdze budżetu (organu) na koncie 222 w zakresie świadczeń alimentacyjnych nie jest poprawna i powoduje niezgodności ze sprawozdaniem Rb-27S.

Dochody realizowane w ramach funduszu alimentacyjnego zwracane przez Urząd Gminy na rachunek budżetu powinny być ujmowane zapisem Wn133 Ma224 – Rozrachunki z budżetami, w części stanowiącej dochody budżetu państwa oraz Wn133 - Ma901, w części stanowiącej dochód Gminy Widawa. Kwota, która podlega przekazaniu do budżetu państwa powinna zostać ujęta zapisem odwrotnym Wn224 - Ma133. Przedstawiony sposób ewidencji eliminuje powyższe niezgodności obrotów na koncie 222 w stosunku do sprawozdania Rb-27S oraz zachowuje systematykę ewidencji operacji na kontach 222, 224 i 901.

Należy także zwrócić uwagę, że zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 6 załącznika nr 37 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej - jednostka budżetowa realizująca zadanie z zakresu administracji rządowej nie wykazuje w sprawozdaniu Rb-27ZZ dochodów potrąconych na rzecz jednostki samorządu terytorialnego lecz - na podstawie § 6 ust. 2 ww. Instrukcji - dokonuje tego zarząd jednostki samorządu terytorialnego.

Dane w sprawozdaniu Rb-27S jednostki samorządu terytorialnego, ujęte w § 236 - Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, powinny być zgodne z danymi wykazanymi w sprawozdaniu Rb-27ZZ i oparte na tym sprawozdaniu.

Sprawozdanie jednostkowe Rb-27ZZ sporządzają jednostki organizacyjne bezpośrednio realizujące zadania (m.in. ośrodki pomocy społecznej i urzędy gmin). W sprawozdaniu jednostkowym jednostka organizacyjna podaje dane zgodne z ewidencją księgową według podziałek klasyfikacji budżetowej, nie wypełnia jednak kolumny „Dochody potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego”. Kolumna ta jest wypełniana wyłącznie w sprawozdaniu sporządzonym przez zarząd JST (zbiorczym). W kolumnie tej wykazywane są dochody wykonane, należne jednostkom samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych przepisów, tzn. niestanowiące dochodów budżetu państwa.

Wykazane w omawianej kolumnie kwoty (w sprawozdaniu zbiorczym Rb-27ZZ) powinny być zgodne z danymi ujętym w sprawozdaniu zbiorczym Rb-27S, sporządzonym przez zarząd jednostki samorządu terytorialnego, w kolumnie „Dochody wykonane (wpływy minus zwroty)” w paragrafie 236 - „Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami”. Zatem podstawą sporządzenia przez zarząd jednostki samorządu terytorialnego zbiorczego sprawozdania Rb-27S w omawianym zakresie (§ 236) są dane wynikające ze zbiorczego sprawozdania Rb-27ZZ, a nie dane ze sprawozdań jednostkowych Rb-27S sporządzonych przez jednostki organizacyjne. Dane te są prezentowane w sprawozdaniu Rb-27S

sporządzanym dla jednostki samorządu terytorialnego, jako organu i jednostki budżetowej.

18. Błędnie klasyfikowano dochody z tytułu opłat za wyżywienie oraz opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego. Dochody za wyżywienie w oddziale przedszkolnym ujmowano w rozdziale 80148, § 0830 – wpływy z usług, natomiast zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 grudnia 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 513 ze zm.) -w § 067 - wpływy z opłat za korzystanie z wyżywienia w jednostkach realizujących zadania z zakresu wychowania przedszkolnego - klasyfikowane są opłaty wnoszone za korzystanie z wyżywienia w przedszkolach publicznych oraz publicznych innych formach wychowania przedszkolnego, do których ustalania stosuje się odpowiednio art. 106 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe. Dochody za korzystanie z wychowania przedszkolnego ujmowano w rozdziale 80148, § 0970 – wpływy z różnych dochodów wraz z innymi dochodami. Zgodnie z ww. rozporządzeniem - wpłaty z opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego klasyfikuje się w § 0660 - wpływy z opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego w rozdziale 80103, a nie w rozdziale dotyczącym kosztów utrzymania stołówki szkolnej (80148).
19. Jednostka nie dokonała przypisu wpływu dofinansowania otrzymanego na realizację zadania pn. „Budowa sali sportowej w systemie budynku pasywnego przy budynku Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Chociwiu” w ewidencji Urzędu Gminy, co stanowiło naruszenie § 9 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którym - do przychodów urzędu jednostki samorządu terytorialnego zalicza się dochody budżetu jednostki samorządu terytorialnego nieujęte w planach finansowych innych samorządowych jednostek budżetowych.

W zakresie planowania i prognozowania wielkości finansowych w budżecie i w wieloletniej prognozie finansowej oraz w zakresie wykonywania budżetu

1. Według budżetu gminy na 2022 rok i jego zmian w trakcie roku oraz sprawozdania kwartalnego Rb-NDS o nadwyżce/deficycie planowany deficyt na dzień 31 grudnia 2022 roku wynosił 1.032.672,24 zł, a faktycznie osiągnięto nadwyżkę w kwocie 2.715.605,10 zł (3,75 mln. różnicy). Przyczyny osiągnięcia nadwyżki zamiast planowanego deficytu opisano w protokole kontroli.

Osiągnięcie nadwyżki w sytuacji planowanego deficytu związane było przede wszystkim z niezrealizowaniem planowanych dochodów bieżących na kwotę ponad 6,65 mln zł, oraz niezrealizowaniem planowanych wydatków w wysokości 10,4 mln, w tym wydatków bieżących na kwotę około 9,55 mln zł oraz wydatków majątkowych na kwotę ponad 0,8 mln zł. Biorąc powyższe pod uwagę, jednostka powinna na bieżąco monitorować możliwości wykonania wydatków budżetu i w trakcie roku korygować pierwotne założenia.

2. W załączniku do uchwały nr LXXXIX/498/23 z dnia 29 września 2023 roku w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy na lata 2023 – 2029, w pozycji 10.6. – Spłaty rat kapitałowych wynikające z tytułu zobowiązań już zaciągniętych, wykazano raty wynikające z zobowiązań już zaciągniętych, jak i z zobowiązań planowanych do zaciągnięcia w 2023 roku, co oznacza że kwoty wykazane w poszczególnych latach w kolumnie 5.1. odpowiadały kwotom w kolumnie 10.6. Do dnia 30 września 2023 roku podpisano jedną umowę pożyczki (nr 499/OA/PD/2023), na podstawie której Gmina Widawa powinna otrzymać w 2023 roku kwotę 215.263,60 zł, natomiast na kwotę 1.171.035 zł nie podpisano do dnia kontroli umowy. Zatem, spłaty w kwocie 1.171.035 zł nie powinny być ujęte w pozycji 10.6. Powyższa nieprawidłowość skutkowałą różnicą pomiędzy spłatami rat kapitałowych wynikającymi wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych (pozycja 10.6 WPF), a spłatami rat kapitałowych wynikającymi z faktycznie zawartych umów.
3. Uchwałą nr LXXVII/428/23 z dnia 13 stycznia 2023 roku Rada Gminy Widawa uchwaliła Wieloletnią Prognozę Finansową Gminy Widawa na lata 2023 – 2029. W wykazie przedsięwzięć do wieloletniej prognozy finansowej, stanowiącym załącznik nr 2 do ww. uchwały, w zakresie zadania inwestycyjnego pn. „Budowa sali sportowej w systemie budynku pasywnego przy budynku Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Chociwiu” ustalono łączne nakłady finansowe na kwotę 10.368.855,00 zł, limit wydatków na 2023 rok w kwocie 6.076.801,74 zł, limit zobowiązań w kwocie 6.076.801,74 zł. Po zmianach wprowadzonych uchwałą Rady Gminy Widawa nr LXXXVII/494/23 z dnia 23 sierpnia 2023 roku, w wykazie przedsięwzięć stanowiącym załącznik nr 2 do przedmiotowej uchwały, w zakresie ww. zadania inwestycyjnego ustalono łączne nakłady finansowe na kwotę 10.368.855,00 zł, limit wydatków na 2023 rok w kwocie 6.240.801,74 zł oraz limit zobowiązań w kwocie 6.240.801,74 zł.

Zgodnie ze stanem faktycznym, opisanym szczegółowo w protokole kontroli ustalono, w 2023 roku limit zobowiązań został błędnie określony, ponieważ większość umów w sprawie przedmiotowego zadania inwestycyjnego została zawarta w latach 2020-2022. W 2023 roku podpisano aneksy nr 8, 9, 10, 11 i 12 zwiększające wynagrodzenie wykonawcy o kwotę 362.221,97 zł. Zatem limit zobowiązań na 2023 rok powinien wynieść minimum 362.221,97 zł.

W zakresie realizacji dochodów budżetowych

1. W deklaracjach na 2022 i 2023 rok podatnik - spółka jawna, opodatkował podatkiem od nieruchomości grunty związane z prowadzoną działalnością gospodarczą o powierzchni 34.412 m² (...) ⁴. Z wypisów z rejestru gruntów wynikało, że działki (...) ⁵ są współwłasnością osób tworzących spółkę jawną

⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

(jako osoby fizyczne) jednak nie są własnością spółki. Ponadto, podatnik w załączniku ZDN-1 wykazał m.in. budynki o powierzchni 7.665 m² na działce (...) ⁶ oraz o powierzchni 630 m² na działce (...) ⁷, dla których wskazał formę władania jako najem, a także w przypadku budowli o łącznej wartości 1.326.359 zł znajdujących się na działce (...) ⁸, jako formę władania określono najem.

Zatem, podatnikami podatku od nieruchomości w zakresie gruntów, budynków i budowli dla których jako formę władania wskazano najem powinni być współwłaściciele jako osoby fizyczne, co znajduje potwierdzenie w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 70 ze zm.). Zgodnie z treścią ww. przepisu - podatnikami podatku od nieruchomości są osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki organizacyjne, w tym spółki nieposiadające osobowości prawnej, będące właścicielami nieruchomości lub obiektów budowlanych, z zastrzeżeniem ust. 3.

Natomiast zgodnie z art. 3 ust. 4 ww. ustawy, jeżeli nieruchomość lub obiekt budowlany stanowi współwłasność lub znajduje się w posiadaniu dwóch lub więcej podmiotów, to stanowi odrębny przedmiot opodatkowania, a obowiązek podatkowy od nieruchomości lub obiektu budowlanego ciąży solidarnie na wszystkich współwłaścicielach lub posiadaczach, z zastrzeżeniem ust. 4a-6.

2. Podatnik (osoba prawna) w deklaracjach za 2022 i 2023 rok wykazywał w załącznikach do deklaracji ZDN-1 powierzchnie, co do których nie wskazał oznaczenia działek, a ponadto określił, że jest posiadaczem zależnym dla części powierzchni działek. Organ podatkowy nie dysponował dokumentami pozwalającymi stwierdzić, czy posiadanie zależne wynikało z umowy zawartej pomiędzy podmiotami określonymi w art. 3 ust. 1 pkt 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Ponadto, podatnik składając w trakcie roku korekty deklaracji określał, że wynikają one z umów dzierżawy za zajęcie pasa drogowego drogi wewnętrznej, jednak nie załączył do deklaracji załączników ZDN-1, gdzie wskazywałyby nieruchomości, których zmiana dotyczy.

Organ podatkowy nie wezwał podatnika do złożenia wyjaśnień w zakresie określenia własności działek, które opodatkował wskazując, że jest jedynie posiadaczem zależnym. W myśl art. 272 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 2383 ze zm.) - organy podatkowe pierwszej instancji dokonują czynności sprawdzających

⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

mających na celu m.in. stwierdzenie formalnej poprawności złożonych deklaracji podatkowych oraz ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami. Ponadto zgodnie z art. 274a § 2 ww. ustawy - w razie wątpliwości, co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych.

3. Podatnik (osoba fizyczna) w dniu 16 marca 2023 roku złożył informację o nieruchomościach i obiektach budowlanych w związku z ujawnieniem współwłasności nieruchomości. Posiada on działkę (...) ⁹ o powierzchni 9.400 m² sklasyfikowaną jako BrVI. Podatnik we wcześniej złożonej informacji w 2014 roku wykazał grunty związane z działalnością gospodarczą o powierzchni 4.610 m² oraz budynki związane z działalnością gospodarczą o powierzchni 1.564 m². Takie same dane wynikały z informacji złożonej w 2022 roku, natomiast do informacji z 2014 roku zostało dołączone pismo, z którego wynikało, że w 2013 roku zostały zakończone prace zewnętrzne wokół budynku, tj. utwardzeniu powierzchni, podjazdy o powierzchni 3.046 m². Ponadto, podatnik zadeklarował, że grunt związany z prowadzoną działalnością wynosi jedynie 4.610 m² (1.564 m² – grunt pod budynkiem, i 3.046 m² grunt utwardzony). (...) ¹⁰. Stwierdzono, że w złożonej informacji podatnik nie wykazał żadnych budowli pomimo ukończenia w 2013 roku utwardzenia powierzchni i podjazdów. Organ podatkowy nie wezwał podatnika do złożenia wyjaśnień w związku z niewykazaniem budowli związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą.
4. Podatnik podatku od nieruchomości (...) ¹¹ prowadził działalność w formie spółki jawnej. Organ podatkowy zakwalifikował spółkę jako podatnika będącego osobą fizyczną. Zgodnie art. 3 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych - obowiązek podatkowy w zakresie podatku od nieruchomości, z zastrzeżeniem ust. 2, ciąży na osobach fizycznych, osobach prawnych, jednostkach organizacyjnych, w tym spółkach nieposiadających osobowości prawnej będących właścicielami nieruchomości i obiektów budowlanych.

Spółka jawna nie posiada osobowości prawnej, ale posiada zdolność do czynności prawnych. Może we własnym imieniu nabywać prawa i zaciągać obowiązki dlatego dla celów podatkowych została zrównana z osobami prawnymi. Podatnik wykazał do opodatkowania grunty i budynki związane z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz budynki mieszkalne.

⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Ponadto podatnik posiada drugie konto podatkowe (...) ¹², gdzie spółka złożyła osobną informację na podatek od nieruchomości wykazując również poza gruntami i budynkami związanymi z prowadzoną działalnością gospodarczą budynek mieszkalny. Na koncie tym opodatkowaniu podatkiem rolnym podlegają również grunty sklasyfikowane rolnie. Podatnik ma wystawiane dwie odrębne decyzje wymiarowe.

Organ podatkowy powinien przeanalizować sposób i zakres opodatkowania spółki jawnej oraz wezwać podatnika do złożenia wyjaśnień dotyczących przede wszystkim określenia podmiotu (osoby) będącej właścicielem nieruchomości wykazywanych przez podatnika i właściciwego ich opodatkowania.

5. Organ podatkowy w przypadku podatnika podatku od środków transportowych będącego spółką jawną zakwalifikował tę spółkę jako podatnika będącego osobą fizyczną. Należy wskazać, że zgodnie art. 9 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych - obowiązek podatkowy w zakresie podatku od środków transportowych, z zastrzeżeniem ust. 2, ciąży na osobach fizycznych i osobach prawnych będących właścicielami środków transportowych. Jak właściciele traktuje się również jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, na które środek transportowy jest zarejestrowany, oraz posiadaczy środków transportowych zarejestrowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jako powierzone przez zagraniczną osobę fizyczną lub prawną podmiotowi polskiemu. Natomiast jak wskazuje art. 9 ust. 2 ww. ustawy, jeżeli środek transportowy stanowi współwłasność dwóch lub więcej osób fizycznych lub prawnych, obowiązek podatkowy w zakresie podatku od środków transportowych ciąży solidarnie na wszystkich współwłaścicielach. Podkreślić należy, że spółka jawna nie posiada osobowości prawnej, ale posiada zdolność do czynności prawnych. Może we własnym imieniu nabywać prawa i zaciągać obowiązki dlatego dla celów podatkowych został zrównana z osobami prawnymi. Organ podatkowy zatem powinien przeanalizować, czy środki transportowe zostały zarejestrowane na osobę fizyczną czy na spółkę (na co wskazuje art. 9 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych) i ustalić podatnika podatku od środków transportowych.
6. W przypadku podatników nr (...) ¹³, posiadających zaległości w podatku od nieruchomości częściowo zabezpieczone hipotecznie, oraz podatnika nr (...) ¹⁴ posiadającego zaległości w podatku od środków transportowych, należy wskazać na konieczność analizy zaległości podatnika pod kątem ich

¹² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

przedawnienia oraz możliwości ich wyegzekwowania (od powstania części zaległości upłynęło już 10 lat).

Ponadto, wobec podatnika będącego spółką z o.o., nr konta (...) ¹⁵ w zakresie podatku od nieruchomości i nr konta (...) ¹⁶ w zakresie podatku od środków transportowych, na mocy postanowienia Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi, XX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego (...) ¹⁷ została wszczęta z urzędu na podstawie art. 25b ust. 2 i 4 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym, postępowanie o rozwiązanie spółki w likwidacji, bez przeprowadzania postępowania likwidacyjnego i o wykreślenie z Krajowego Rejestru Sądowego. Postanowieniem Sądu Rejonowego w Poznaniu IX Wydział Gospodarczy z dnia 23 października 2023 roku wyznaczono kuratora do reprezentowania spółki w sprawie o nadanie klauzuli wykonalności sygn. akt IX GCO 857/23. Gmina Widawa nie wniosła do Sądu sprzeciwu w sprawie likwidacji spółki i jej wykreślenia z KRS.

Zgodnie z art. 70 ust. 1 ustawy Ordynacja podatkowa, zobowiązanie podatkowe przedawnia się z upływem 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatności podatku. Organ podatkowy winien na bieżąco analizować zobowiązania podatkowe poszczególnych podatników, z uwzględnieniem wszystkich okoliczności powodujących przerwanie lub zawieszenie biegu terminu przedawnienia, określonych w art. 70 ustawy Ordynacja podatkowa, aby nie dopuścić do przedawnienia należności podatkowych. Zgodnie z art. 59 § 1 pkt 9 powołanej ustawy - zobowiązanie podatkowe wygasa w całości lub w części, między innymi, wskutek przedawnienia.

7. Podatnik nr (...) ¹⁸ spółka o.o. na dzień 31 grudnia 2022 roku oraz na dzień 30 września 2023 roku posiadał zaległość w kwocie 1.056.845 zł obejmującą raty od I/2009 do XII/2020.

¹⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Ponadto, podatnik nr (...) ¹⁹ będący osobą fizyczną (posiadający 50% udziałów w ww. spółce - podatnik nr (...) ²⁰- i będący jednoosobowym zarządem tej spółki) posiadał zaległości w podatku od nieruchomości od osób fizycznych na dzień 31 grudnia 2022 roku i na dzień 30 września 2022 roku w kwocie 949.034,43 zł, dotyczące lat 1999-2021.

Czynności windykacyjne podejmowane wobec podatników, zarówno spółki, jak i osoby fizycznej, zostały opisane w protokole kontroli oraz we wcześniejszych protokołach RIO w Łodzi. W aktach podatnika znajdował się akt zgonu z dnia 6 stycznia 2021 roku podatnika nr (...) ²¹ (tj. osoby upoważnionej do działania w imieniu spółki, będącej zarządem jednoosobowym zarządem i udziałowcem - 500 udziałów o wartości 500.000 zł). (...) ²².

Postanowieniem Sądu Rejonowego w Łasku I Wydział Cywilny sygn. akt I Ns 437/21 z dnia 28 czerwca 2022 roku spadek po podatniku na podstawie ustawy i z dobrodziejstwem inwentarza nabyła Gmina Widawa (tj. nieruchomości opisane w protokole, zobowiązania oraz 50% udziałów w spółce będącej podatnikiem nr (...) ²³).

Podobnie, jak w wyżej opisanej sytuacji, Gmina musi dokonać analizy zaległości podatnika pod kątem ich przedawnienia oraz możliwości ich wyegzekwowania.

Należy podkreślić, że obecnie Gmina jest w trakcie uzgadniania spisu inwentarza, po przejściu spadku po podatniku nr (...) ²⁴, a stan majątku uzasadnia wniosek, że z dużym prawdopodobieństwem Gmina nie uzyska żadnych środków finansowych z tytułu zaległości.

¹⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Niezależnie od powyższego, zgodnie z art. 99 ustawy Ordynacja podatkowa, bieg terminów przewidzianych w art. 70, art. 71, art. 77 § 1 oraz art. 80 § 1 nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu od dnia śmierci spadkodawcy do dnia uprawomocnienia się postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku lub zarejestrowania aktu poświadczenia dziedziczenia, nie dłużej jednak niż do dnia, w którym upłynęły 2 lata od śmierci spadkodawcy. Stosownie do art. 97 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa - spadkobiercy podatnika przejmują przewidziane w przepisach prawa podatkowego majątkowe prawa i obowiązki spadkodawcy. Spadkobiercy odpowiadają za zobowiązania podatkowe spadkodawcy (podatnika), ale również za zaległości podatkowe, odsetki za zwłokę od zaległości podatkowych spadkodawcy, koszty upomnienia i koszty postępowania egzekucyjnego prowadzonego wobec spadkodawcy powstałe do dnia otwarcia spadku (art. 98 § 2 ustawy Ordynacja podatkowa). Prawidłowa realizacja naliczania i poboru podatku po śmierci podatnika oraz egzekucja zaległości pozostałych do zapłaty po nieżyjącym podatniku wymaga ustalenia kręgu spadkobierców. Stosownie do art. 1025 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 1360 ze zm.) domniemywa się, że osoba, która uzyskała stwierdzenie nabycia spadku albo poświadczenie dziedziczenia, jest spadkobiercą. Zgodnie z art. 935 ustawy Kodeks cywilny - w sytuacji braku małżonka spadkodawcy, jego krewnych i dzieci małżonka spadkodawcy, powołanych do dziedziczenia z ustawy, spadek przypada gminie ostatniego miejsca zamieszkania spadkodawcy jako spadkobiercy ustawowemu. Jeżeli ostatniego miejsca zamieszkania spadkodawcy w Rzeczypospolitej Polskiej nie da się ustalić albo ostatnie miejsce zamieszkania spadkodawcy znajdowało się za granicą, spadek przypada Skarbowi Państwa jako spadkobiercy ustawowemu. Stosownie do treści art. 59 § 1 pkt 11 ustawy Ordynacja podatkowa - zobowiązanie podatkowe wygasa w całości lub w części wskutek nabycia spadku w całości lub w części przez Skarb Państwa lub jednostkę samorządu terytorialnego stwierdzonego przez prawomocne postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku – ze skutkiem na dzień otwarcia spadku.

Zgodnie z postanowieniem Sądu Rejonowego w Łasku sygn. akt I Ns 437/21 Gmina Widawa nabyła spadek po podatniku nr (...) ²⁵. Zatem to Gmina Widawa jest obecnie spadkobiercą majątku podatnika, którego czysta masa spadkowa wynosi (minus) 4.511.264,86 zł, wobec powyższego w stosunku do podatnika (...) ²⁶ będącego osobą fizyczną zachodzi przesłanka, o której mowa w art. 59 § 1 pkt 11 ustawy Ordynacja podatkowa, tj. wygaśnięcie zobowiązania podatkowego wskutek nabycia spadku.

Gmina Widawa jest obecnie udziałowcem (500 udziałów stanowiących 50%) w spółce z o.o., wobec powyższego zachodzi również przesłanka, o której mowa w art. 64d § 1 pkt 1 ustawy Ordynacja podatkowa, z której wynika, że

²⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

organ podatkowy może umorzyć podatek z urzędu jeżeli zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że w postępowaniu egzekucyjnym nie uzyska się kwoty przewyższającej wydatki egzekucyjne, co jest bardzo prawdopodobne chociażby z uwagi na śmierć drugiego udziałowca w spółce²⁷.

8. Zaległości podatnika nr (...) ²⁸ w kwocie 132.927,33 zł na dzień 31 grudnia 2022 roku i w kwocie 132.445,32 na dzień 30 września 2023 roku nie powinny zostać wykazane w sprawozdaniu Rb-27S, w kolumnie zaległości netto w związku z ogłoszeniem upadłości podatnika postanowieniem sygn. akt XIV GU 405/18 w dniu 19 grudnia 2019 roku (...) ²⁹.

Postępowanie upadłościowe uregulowane zostało w ustawie z dnia 28 lutego 2003 roku Prawo upadłościowe (tekst jednolity Dz.U. z 2022 r., poz. 1520 ze zm.). Należy odróżnić postępowanie egzekucyjne, które ma charakter egzekucji singularnej, tj. prowadzonej przez konkretnego wierzyciela, od postępowania upadłościowego, mającego przymiot egzekucji uniwersalnej, tj. prowadzonej przez wszystkich wierzycieli wspólnie. Celem postępowania upadłościowego jest spieniężenie całego majątku upadłego i zaspokojenie co do zasady wszystkich wierzycieli, bez możliwości po zakończeniu likwidacji kontynuowania przez dłużnika działalności. Przeciwnie jest w postępowaniu egzekucyjnym, w którym egzekucję prowadzi konkretny wierzyciel, a majątek dłużnika spieniężany jest tylko w takiej wysokości, która potrzebna jest na zaspokojenie konkretnego zobowiązania. Na tej podstawie ustawodawca w przepisie art. 146 ust. 3 Prawa upadłościowego postanowił, iż po dniu ogłoszenia upadłości niedopuszczalne jest skierowanie egzekucji do majątku wchodzącego w skład masy upadłości. Zgodnie z art. 146 ust. 1 ww. ustawy - postępowania egzekucyjne skierowane do majątku wchodzącego w skład masy upadłości, wszczęte przed dniem ogłoszenia upadłości ulegają zawieszeniu z mocy prawa z dniem ogłoszenia upadłości. Po uprawomocnieniu się przedmiotowego postanowienia postępowania egzekucyjne umarzają się z mocy prawa.

Powyższe oznacza, że wszystkie postępowania egzekucyjne skierowane przeciwko dłużnikowi przez konkretnego wierzyciela, a dotyczące majątku wchodzącego w skład masy upadłości, po uprawomocnieniu się postanowienia o ogłoszeniu upadłości dłużnika są umarzane z mocy prawa, a w ich miejsce jest prowadzone postępowanie upadłościowe (wspólnie przez wszystkich wierzycieli). Natomiast postępowanie upadłościowe, co do zasady ma na celu zaspokojenie roszczeń wszystkich wierzycieli którzy je zgłosili, ale w inny sposób niż to ma miejsce w trakcie postępowania egzekucyjnego.

²⁷ Zakładając, że zobowiązania podatkowe nie uległy przedawnieniu.

²⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 7 załącznika nr 37 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej - sprawozdanie jednostkowe z wykonania planu dochodów budżetowych z tytułu podatków, opłat oraz niepodatkowych należności budżetowych, pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego, sporządza się na podstawie danych księgowości podatkowej w sposób następujący w odpowiednich kolumnach "Saldo końcowe" wykazuje się należności pozostałe do zapłaty, w tym zaległości netto (należności pozostałe do zapłaty, których termin zapłaty minął i mogą być egzekwowane) oraz nadpłaty (kwoty nadpłacone) ustalone na podstawie danych analitycznych kont podatkowych; w kolumnie "zaległości netto" nie należy wykazywać zaległości płatnych w ratach (jeżeli termin spłaty raty nie minął), odroczonej (w przypadku gdy odroczonej termin płatności nie minął), kwot objętych wstrzymaniem wykonania decyzji na mocy postanowienia organu podatkowego, sądu administracyjnego lub odrębnych przepisów oraz zaległości objętych postępowaniem ugodowym, układowym lub restrukturyzacyjnym. Analogiczne uregulowania znajdowały się we wcześniej obowiązującym rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 roku poz. 1564 ze zm.).

Kwestia egzekucji wierzytelności od dłużnika jak wyżej wskazano może mieć różne formy, jednak przepisy rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej nie przesadzają o możliwości egzekucji wierzytelności, a stanowią jedynie regulację dotyczącą m.in. ujmowania różnego rodzaju wierzytelności w sprawozdawczości budżetowej. Ponadto z pisma Ministerstwa Finansów Departament Finansów Samorządu Terytorialnego znak ST2.4761.4.2020 z dnia 6 maja 2020 roku wynika m.in., że załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej określał kryteria, jakimi winny odpowiadać zaległości, które powinny lub nie powinny być ujmowane w sprawozdaniu Rb-27S w kolumnie zaległości netto. Nie jest natomiast możliwe, ani zasadne wyliczenie enumeratywne w instrukcji wszystkich przypadków zaległości, które mogą wystąpić przy realizacji zadań przez jednostki samorządu terytorialnego. W świetle powyższego należy się zgodzić ze stanowiskiem Ministerstwa Finansów (powyżej przytoczonym), że to do jednostki samorządu terytorialnego należy ocena, które zaległości powstałe przy realizacji zadań spełniają kryteria ich zaliczenia do „zaległości netto” (określone w § 3 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej) i powinny być ujmowane w sprawozdaniu Rb-27S w kolumnie 10 „zaległości netto”. Natomiast nie ulega wątpliwości, że zaliczenie bądź niezaliczenie do „zaległości netto” określonych wierzytelności nie może stać w sprzeczności z przytoczonymi przepisami prawa. I tak w sprawozdaniu Rb-27S w kolumnie zaległości netto wykazywać należy należności pozostałe do zapłaty, których termin minął i mogą być egzekwowane (co oznacza, że mogą być skutecznie dochodzone poprzez różne formy egzekucji), natomiast nie wykazuje się zaległości podatnika w upadłości (w postępowaniu upadłościowym istnieje możliwość zaspokojenia wierzyciela – w tym przypadku Gminy – ale nie wskutek czynności podjętych przez tego wierzyciela, w szczególności skutkujących egzekucją skierowaną do konkretnego długu).

9. W przypadku przetargów na sprzedaż działek nr: 214/2 (I przetarg), 344/1 (I, II i III przetarg), 183 (I przetarg) nie zamieszczono ogłoszenia o przetargu na stronach internetowych. Zgodnie z § 6 ust. 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 2213) - ogłoszenie o przetargu podlega publikacji na stronach internetowych i na stronie podmiotowej w Biuletynie Informacji Publicznej urzędu obsługującego właściwy organ, a także w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości. Ogłoszenie o przetargu można również zamieścić w prasie.

W zakresie realizacji wydatków budżetowych

1. W oparciu o przedłożone informacje o stanie zatrudnienia, orzeczenia o niepełnosprawności, wyliczenia kontrolowanych i kontrolujących stwierdzono, że składki na rzecz PFRON w 2022 roku oraz w miesiącach styczeń – wrzesień 2023 roku zostały zawyżone łącznie o kwotę 6.339,00 zł. Przyczyny nieprawidłowości zostały szczegółowo opisane w protokole z kontroli.
2. Deklaracje miesięczne wpłat na rzecz PFRON wg wzoru DEK-1-a złożone zostały w terminie i w sposób określony w art. 49 ust. 2 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, poza dwoma przypadkami (poza miesiącami luty/2022 i czerwiec/2023) - opóźnienie ok. 20 dniowe i jednodniowe. Również wpłaty w tych miesiącach zostały dokonane z opóźnieniem, tj. w dniach złożenia deklaracji.
3. Stwierdzono, że zasiłek okresowy przyznano od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu złożenia wniosku przez osobę ubiegającą się o świadczenie. Tym samym naruszono art. 106 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.), zgodnie z którym - świadczenia pieniężne z pomocy społecznej przyznaje się i wypłaca za okres miesiąca kalendarzowego, poczynwszy od miesiąca, w którym został złożony wniosek wraz z wymaganą dokumentacją. W przypadku gdy uprawnienie do świadczenia nie obejmuje pełnego miesiąca, świadczenie przyznaje się za niepełny miesiąc, a kwotę świadczenia ustala się, dzieląc pełne kwoty przez liczbę dni kalendarzowych tego miesiąca i mnożąc przez liczbę dni objętych świadczeniem.
Należy wskazać, że uprawnienie do świadczenia w tym przypadku obejmowało pełny miesiąc.
4. W przypadku Wójta Gminy Widawa nie wyłączono z ogólnego stażu pracy okresu korzystania z urlopu bezpłatnego w poprzednim zakładzie pracy, co miało wpływ na prawidłowość naliczenia dodatku za wieloletnią pracę w 2021 roku i w 2022 roku. Stwierdzono nadpłatę dodatku stażowego łącznie w kwocie 1.174,50 zł, w tym w 2021 roku o kwotę 559,50 zł oraz w 2022 roku o kwotę 615,00 zł.

Zgodnie z art. 38 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 530), do okresów pracy uprawniających do dodatku za wieloletnią pracę, nagrody jubileuszowej i jednorazowej odprawy w związku z przejściem na emeryturę

lub rentę z tytułu niezdolności do pracy wlicza się wszystkie poprzednio zakończone okresy zatrudnienia oraz inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze. Natomiast w świetle art. 174 § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 roku Kodeks pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 1465 ze zm.), okresu urlopu bezpłatnego nie wlicza się do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze u dotychczasowego pracodawcy.

5. Stowarzyszenie Przyjaciół Szkoły Podstawowej w Restarzewie „Przyszłość” prowadzące Społeczną Szkołę Podstawową w Restarzewie złożyło wniosek o udzielenie dotacji na 2022 rok – w dniu 21 września 2021 roku. We wniosku wskazano, że planowana liczba uczniów w szkole i w oddziale przedszkolnym w okresie styczeń - sierpień wyniesie 37, natomiast liczba uczniów w okresie wrzesień - grudzień wyniesie 39. Wskazano też planowaną liczbę dzieci realizujących obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego, uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych oraz uczniów niepełnosprawnych. Dla każdego z miesięcy szkoła składała informację o faktycznej liczbie uczniów. Na informacjach znajdowały się jedynie dopiski o licznie uczniów w szkole i w oddziale przedszkolnym. Brak też było informacji o liczbie uczniów w klasach I-III, dla których stosowana jest dodatkowa waga.

Uchwała nr LIX/359/18 Rady Gminy Widawa z dnia 23 maja 2018 roku określała wzór informacji o faktycznej liczbie uczniów jednak brak było zarówno w uchwale, jak i we wzorze, informacji o konieczności wyodrębniania liczby uczniów w szkole i liczby uczniów w oddziale przedszkolnym. Dotacja w poszczególnych miesiącach była prawdopodobnie obliczana i przekazywana przez Urząd Gminy na podstawie uzgodnień telefonicznych o liczbie dzieci, o czym świadczą dopiski na informacjach.

6. W zakresie publikacji na stronie BIP informacji, o których mowa w art. 46 ustawy z dnia 27 października 2017 roku o finansowaniu zadań oświatowych (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 1400 ze zm.), przepis ten został w 2022 roku naruszony poprzez brak publikacji statystycznej liczby uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych uczniów objętych wczesnym wspomaganie rozwoju. Zgodnie z art. 46 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych - w Biuletynie Informacji Publicznej jednostki samorządu terytorialnego, która udziela dotacji, o których mowa w art. 16-21, art. 25 i art. 28, ogłasza się informację o: [1] podstawowej kwocie dotacji, o której mowa w art. 12, oraz jej aktualizacji dokonywanej na podstawie art. 44 ust. 1; [2] statystycznej liczbie dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju, uczniów, wychowanków lub uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych oraz jej aktualizacji dokonywanej na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy.
7. W zakresie sposobu ustalenia podstawowej kwoty dotacji dla oddziału przedszkolnego w 2022 roku stwierdzono następujące nieprawidłowości:
 - na dzień 1 stycznia 2022 roku oraz w wyniku I i II aktualizacji planowane wydatki bieżące oddziału przedszkolnego pomniejszono o planowane dochody w następujących klasyfikacjach budżetowych i kwotach: [1] 80101 § 0920 – 13,34 zł (kapitalizacja odsetek na rachunku bankowym); [2] 80110 § 0970 – 17,85 zł (wynagrodzenie płatnika podatku dochodowego za terminowe przekazywanie zaliczek); [3] 80148 § 0970 – 708,39 zł – inne dochody, w tym

kwota około 300 zł dotyczyła opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego. Ustalono, że planowana kwota opłat za wychowanie przedszkolne w Szkole Podstawowej w Chociwiu, (na podstawie której wydatków i dochodów wyliczano PKD) wynosiła około 2.000 zł. Zatem to kwota 2.000 zł powinna zmniejszać wydatki bieżące. Powyższa nieprawidłowość spowodowała zawyżenie podstawy wyliczenia PKD o kwotę 1.260,42 zł (2.000 zł – 739,67 zł). Podstawowa kwota dotacji miesięcznie w przeliczeniu na dziecko została zawyżona o kwotę 4,63 zł wg wyliczenia 1.260,42 zł / 12 m-c / 17 dzieci x 75%.

Stosownie do treści art. 12 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych - planowane wydatki bieżące przedszkoli pomniejszane są o planowane dochody za wyżywienie oraz planowane opłaty za wychowanie przedszkolne. Powyższy przepis nie wymienia innych dochodów, o które mogą być korygowane wydatki bieżące. Zatem nieuprawnione było pomniejszenie przez Gminę Widawa wydatków bieżących o dochody z tytułu kapitalizacji odsetek, wynagrodzenia płatnika podatku dochodowego czy innych dochodów (np. wpłaty za wkład do kotła nauczycieli);

- miesięczny koszt utrzymania dzieci w oddziale przedszkolnym na dzień 1 stycznia 2022 roku oraz w wyniku I i II aktualizacji został pomniejszony przez Gminę Widawa o kwotę dotacji określonej w art. 53 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych w kwocie 1.506 zł, co spowodowało zaniżenie podstawowej kwoty dotacji o 66,44 zł (1.506 zł / 17 dzieci x 75%) na dziecko miesięcznie.

Podstawowa kwota dotacji dla oddziałów przedszkolnych ustalona na dzień 1 stycznia 2022 roku oraz w wyniku I i II aktualizacji została zaniżona miesięcznie o 61,81 zł (66,44 zł – 4,63 zł);

- wydatki bieżące w wyniku aktualizacji na dzień 30 września 2022 roku zostały pomniejszone o nieprawidłowo ustaloną kwotę dochodów (przyczyny były takie same jak na dzień 1 stycznia 2022 roku). Kwota różnicy w dochodach wyniosła 1.158,68 zł, co w przeliczeniu na 1 dziecko miesięcznie zawyżyło PKD o 3,88 zł (1.158,68 zł / 12 m-cy / 18,67 dzieci x 75%);
- miesięczny koszt utrzymania dzieci w oddziale przedszkolnym pomniejszono o kwotę dotacji określonej w art. 53 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, w kwocie 1.506 zł, co spowodowało zaniżenie podstawowej kwoty dotacji o 59,45 zł (1.506 zł / 19 dzieci x 75%) na dziecko miesięcznie;
- nie skorygowano wydatków bieżących o sumę iloczynów odpowiednich kwot przewidzianych na rok budżetowy w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy na uczniów niepełnosprawnych z danymi rodzajami niepełnosprawności w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz statystycznej liczby uczniów niepełnosprawnych z danymi rodzajami niepełnosprawności w tych oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, o czym stanowił art. 12 ust. 2 pkt 3 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych. Od września 2022 roku do oddziału przedszkolnego w Szkole Podstawowej w Chociwiu uczęszczało dziecko z wagą P67 (2022 rok, a w 2023 roku waga P74), zatem statystyczna liczba dzieci niepełnosprawnych o wadze P67 na dzień 30 września 2022 roku wynosiła 0,33 (wg wyliczenia 0 dzieci x 2/3 + 1 dziecko x 1/3) a iloczyn wynosił 21.861,33 zł (wg wyliczenia 66.246,44 zł x 0,33).

Powyższa nieprawidłowość spowodowała zawyżenie PKD miesięcznie na dziecko o 73,18 zł (21.861,33 zł / 12 m-cy / 18,67 dzieci x 75%);

- wg wyliczeń RIO statystyczna liczba dzieci powinna zostać obliczona następująco: [1] statystyczna liczba uczniów pełnosprawnych $17 \times \frac{2}{3} + 23 \times \frac{1}{3} = 11,33 + 7,67 = 19,00$; [2] statystyczna liczba uczniów niepełnosprawnych w tym objętych zajęciami rewalidacyjno-wychowawczymi $0 \times \frac{2}{3} + 1 \times \frac{1}{3} = 0 + 0,33 = 0,33$, [3] statystyczna liczba uczniów $19,00 - 0,33 = 18,67$.

Stosownie do art. 11 ust. 1 i 2 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych - przez statystyczną liczbę dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju, uczniów, wychowanków lub uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, naależy przez to rozumieć liczbę odpowiednio dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju, uczniów, wychowanków lub uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych w prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego placówkach wychowania przedszkolnego, szkołach lub placówkach, ustaloną na podstawie danych systemu informacji oświatowej według stanu na dzień 30 września roku bazowego. Natomiast statystyczna liczba dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju, uczniów, wychowanków lub uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych jest aktualizowana w październiku roku budżetowego. Zaktualizowana statystyczna liczba dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju, uczniów, wychowanków lub uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych stanowi sumę $\frac{2}{3}$ liczby odpowiednio dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju, uczniów, wychowanków lub uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych w prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego placówkach wychowania przedszkolnego, szkołach lub placówkach, ustalonej na podstawie danych systemu informacji oświatowej według stanu na dzień 30 września roku bazowego, oraz $\frac{1}{3}$ liczby odpowiednio dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju, uczniów, wychowanków lub uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych w prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego placówkach wychowania przedszkolnego, szkołach lub placówkach, ustalonej na podstawie danych systemu informacji oświatowej według stanu na dzień 30 września roku budżetowego. Powyższa nieprawidłowość spowodowała zaniżenie PKD miesięcznie na dziecko o kwotę 17,68 zł.

Podstawowa kwota dotacji dla oddziałów przedszkolnych ustalona na dzień 30 września 2022 roku została zaniżona miesięcznie o 0,07 zł (73,18 zł + 3,88 zł - 59,45 zł - 17,68 zł). Zatem ostateczna różnica w kwocie dotacji pomimo przedstawionych nieprawidłowości na ucznia oddziału przedszkolnego różniła od wyliczeń RIO nieznacznie.

8. W zakresie sposobu ustalenia podstawowej kwoty dotacji dla oddziału przedszkolnego na dzień 1 stycznia 2023 roku stwierdzono następujące nieprawidłowości:
 - planowane wydatki bieżące oddziału przedszkolnego pomniejszono o planowane dochody w następujących klasyfikacjach budżetowych i kwotach: [1] 80101 § 0920 - 17,48 zł (kapitalizacja odsetek na rachunku bankowym); [2] 80110 § 0970 - 24,61 zł (wynagrodzenie płatnika podatku dochodowego za terminowe przekazywanie zaliczek); [3] 80148 § 0970 - 851,46 zł - inne dochody, w tym kwota około 300 zł dotyczyła opłat za

korzystanie z wychowania przedszkolnego. Planowana kwota opłat za wychowanie przedszkolne w Szkole Podstawowej w Chociwiu (na podstawie której wydatków i dochodów wyliczano PKD) wynosiła około 3.200 zł. Zatem to kwota 3.200 zł powinna zmniejszać wydatki bieżące. Powyższa nieprawidłowość spowodowała zawyżenie podstawy wyliczenia PKD o kwotę 2.306,45 zł (3.200 zł – 893,55 zł). Podstawowa kwota dotacji miesięcznie w przeliczeniu na dziecko została zawyżona o kwotę 6,55 zł, wg wyliczenia 2.306,45 zł / 12 m-cy / 22 dzieci x 75%.

Stosownie do art. 12 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych - planowane wydatki bieżące przedszkoli pomniejszane są o planowane dochody za wyżywienie oraz planowane opłaty za wychowanie przedszkolne. Powyższy przepis nie wymienia innych dochodów, o które mogą być korygowane wydatki bieżące. Zatem nieuprawnione było pomniejszenie przez Gminę Widawa wydatków bieżących o dochody z tytułu kapitalizacji odsetek, wynagrodzenia płatnika podatku dochodowego czy innych dochodów (np. wpłaty za wkład do kotła nauczycieli);

- kwota wydatków bieżących została niewłaściwie ustalona w wyniku przyjęcia do rozliczenia wydatków wspólnych dla szkoły podstawowej i oddziału przedszkolnego w tej szkole zawyżonej liczby wszystkich uczniów, tj. dwukrotnie dodano liczbę dzieci w oddziale przedszkolnym (ogólna liczba dzieci powinna wynieść 108 dzieci natomiast przyjęto 131 dzieci). Prawidłowo kwota wydatków powinna wynosić o 37.133,17 zł więcej. W przeliczeniu na dziecko w miesiącu powyższe wydatki zostały zaniżone o 105,49 zł (37.133,17 zł / 12 m-cy / 22 dzieci x 75%);
- dokonując wyliczenia podstawowej kwoty dotacji Gmina Widawa pomniejszyła miesięczny koszt utrzymania dzieci w oddziale przedszkolnym o kwotę dotacji określonej w art. 53 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych w kwocie 1.607,35 zł, co spowodowało zaniżenie podstawowej kwoty dotacji o 52,41 zł (1.607,35 zł / 23 dzieci x 75%) na dziecko miesięcznie;
- nie skorygowano wydatków bieżących o sumę iloczynów odpowiednich kwot przewidzianych na rok budżetowy w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy na uczniów niepełnosprawnych z danymi rodzajami niepełnosprawności w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz statystycznej liczby uczniów niepełnosprawnych z danymi rodzajami niepełnosprawności w tych oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, o czym stanowił art. 12 ust. 2 pkt 3 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych. Od września 2022 roku do oddziału przedszkolnego w Szkole Podstawowej w Chociwiu uczęszczało dziecko z wagą P74, zatem liczba dzieci niepełnosprawnych o wadze P74 na dzień 30 września 2022 roku wynosiła 1, a iloczyn wynosił 66.246,44 zł. Powyższa nieprawidłowość spowodowała zawyżenie PKD miesięcznie na dziecko o 188,20 zł (66.246,44 zł / 12 m-cy / 22 dzieci x 75%);
- statystyczna liczba dzieci została nieprawidłowo ustalona, gdyż nie została pomniejszona o 1 dziecko niepełnosprawne z wagą P74, zatem do wyliczeń podstawowej kwoty dotacji liczba uczniów powinna wynosić 22 (23-1). Różnica w liczbie dzieci spowodowała, że podstawowa kwota dotacji została zaniżona 55,62 zł.

Podstawowa kwota dotacji dla oddziałów przedszkolnych wyliczona na dzień 1 stycznia 2023 roku została zaniżona miesięcznie o 18,78 zł (188,20 zł – 105,49 zł + 6,55 zł – 52,41 zł – 55,62 zł).

9. W przypadku I aktualizacji przeprowadzonej wg stanu na dzień 31 marca 2023 roku w sposobie wyliczenia podstawowej kwoty dotacji stwierdzono następujące nieprawidłowości:
- kwota wydatków bieżących została niewłaściwie ustalona w wyniku przyjęcia do rozliczenia wydatków wspólnych dla szkoły podstawowej i oddziału przedszkolnego w tej szkole zawyżonej liczby wszystkich uczniów, tj. dwukrotnie dodano liczbę dzieci w oddziale przedszkolnym (ogólna liczba dzieci powinna wynieść 108 dzieci, natomiast przyjęto 131 dzieci). Przeliczenie wspólnych wydatków bieżących wg właściwej liczby dzieci, dawało zwiększenie kwoty wydatków bieżących o 37.642,05 zł. W przeliczeniu na dziecko w miesiącu powyższe wydatki zostały zaniżone o 106,94 zł (37.642,05 zł /12 m-cy x 22 dzieci x 75%);
 - planowane wydatki bieżące oddziału przedszkolnego pomniejszono o planowane dochody w następujących klasyfikacjach budżetowych i kwotach: [1] 80101 § 0920 – 17,48 zł (kapitalizacja odsetek na rachunku bankowym); [2] 80110 § 0970 – 24,61 zł (wynagrodzenie płatnika podatku dochodowego za terminowe przekazywanie zaliczek); [3] 80148 § 0970 – 851,46 zł – inne dochody, w tym kwota około 300 zł dotyczyła opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego. Planowana kwota opłat za wychowanie przedszkolne w Szkole Podstawowej w Chociwiu (na podstawie której wydatków i dochodów wyliczano PKD) wynosiła około 3.200 zł. Zatem to kwota 3.200 zł powinna zmniejszać wydatki bieżące. Powyższa nieprawidłowość spowodowała zawyżenie podstawy wyliczenia PKD o kwotę 2.306,45 zł (3.200 zł – 893,55 zł). Podstawowa kwota dotacji miesięcznie w przeliczeniu na dziecko została zawyżona o kwotę 6,55 zł wg wyliczenia 2.306,45 zł /12 m-cy / 22 dzieci x 75%;
 - nie skorygowano wydatków bieżących o sumę iloczynów odpowiednich kwot przewidzianych na rok budżetowy w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy na uczniów niepełnosprawnych z danymi rodzajami niepełnosprawności w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz statystycznej liczby uczniów niepełnosprawnych z danymi rodzajami niepełnosprawności w tych oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, o czym stanowił art. 12 ust. 2 pkt 3 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych. Od września 2022 roku do oddziału przedszkolnego w Szkole Podstawowej w Chociwiu uczęszczało dziecko z wagą P74, zatem statystyczna liczba dzieci niepełnosprawnych o wadze P74 na dzień 30 września 2022 roku wynosiła 1, a iloczyn wynosił 74.352,78 zł (wg metryczki na 2023 rok kwota przeznaczona na dziecko z wagą 74 wynosiła 74.352,78 zł). Powyższa nieprawidłowość spowodowała zawyżenie PKD miesięcznie na dziecko o 211,23 zł (74.352,78 zł / 12 m-cy / 22 dzieci x 75%);
 - dokonując wyliczenia podstawowej kwoty dotacji Gmina Widawa pomniejszyła miesięczny koszt utrzymania dzieci w oddziale przedszkolnym o kwotę dotacji określonej w art. 53 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, w kwocie 1.607,35 zł, co spowodowało zaniżenie podstawowej kwoty dotacji o 52,41 zł (1.607,35 zł / 23 dzieci x 75%) na dziecko miesięcznie;

- statystyczna liczba dzieci została nieprawidłowo ustalona, gdyż nie została pomniejszona o 1 dziecko niepełnosprawne z wagą P74, zatem do wyliczeń podstawowej kwoty dotacji liczba uczniów powinna wynosić 22 (23-1). Różnica w liczbie dzieci spowodowała, że podstawowa kwota dotacji została zaniżona 62,90 zł.

Podstawowa kwota dotacji dla oddziałów przedszkolnych wyliczona na dzień 31 marca 2023 roku została zaniżona miesięcznie o 4,47 zł (211,23 zł – 106,94 zł + 6,55 zł – 52,41 zł – 62,90 zł).

10. W przypadku II aktualizacji przeprowadzonej wg stanu na dzień 30 września 2023 roku w zakresie sposobu wyliczenia podstawowej kwoty dotacji stwierdzono następujące nieprawidłowości:
 - kwota wydatków bieżących została niewłaściwie ustalona w wyniku przyjęcia do rozliczenia wydatków w rozdziale 80103 w kwotach planowanych na dzień 31 marca zamiast na dzień 30 września, co spowodowało zmniejszenie kwoty wydatków bieżących o 55.233,56 zł. W przeliczeniu na dziecko miesięcznie powyższe wydatki zostały zawyżone o 159,38 zł (55.233,56 zł /12 m-cy / 21,66 dzieci x 75%);
 - planowane wydatki bieżące oddziału przedszkolnego pomniejszono o planowane dochody w następujących klasyfikacjach budżetowych i kwotach: [1] 80101 § 0920 – 21,12 zł (kapitalizacja odsetek na rachunku bankowym); [2] 80110 § 0970 – 29,70 zł (wynagrodzenie płatnika podatku dochodowego za terminowe przekazywanie zaliczek); [3] 80148 § 0970 – 1.025,86 zł – inne dochody, w tym kwota około 300 zł dotyczyła opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego. Planowana kwota opłat za wychowanie przedszkolne w Szkole Podstawowej w Chociwiu (na podstawie której wydatków i dochodów wyliczano PKD) wynosiła około 3.200 zł. Zatem to kwota 3.200 zł powinna zmniejszać wydatki bieżące. Powyższa nieprawidłowość spowodowała zawyżenie podstawy wyliczenia PKD o kwotę 2.174,14 zł (3.200 zł – 1.076,68 zł). Podstawowa kwota dotacji miesięcznie w przeliczeniu na dziecko została zawyżona o kwotę 6,13 zł wg wyliczenia 2.123,32 zł /12 m-cy / 21,66 dzieci x 75%;
 - nie skorygowano wydatków bieżących o sumę iloczynów odpowiednich kwot przewidzianych na rok budżetowy w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy na uczniów niepełnosprawnych z danymi rodzajami niepełnosprawności w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz statystycznej liczby uczniów niepełnosprawnych z danymi rodzajami niepełnosprawności w tych oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, o czym stanowił art. 12 ust. 2 pkt 3 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych. Kontrolujące ustaliły, że od września 2022 roku do września 2023 roku do oddziału przedszkolnego w Szkole Podstawowej w Chociwiu uczęszczało dziecko z wagą P74, zatem statystyczna liczba dzieci niepełnosprawnych o wadze P74 na dzień 30 września 2023 roku wynosiła 0,67, a iloczyn wynosił 49.816,36 zł (wg metryczki na 2023 rok kwota przeznaczona na dziecko z wagą 74 wynosiła 74.352,78 zł). Powyższa nieprawidłowość spowodowała zawyżenie PKD miesięcznie na dziecko o 143,75 zł (44.385,11 zł / 12 m-cy / 21,66 dzieci x 75%);
 - dokonując wyliczenia podstawowej kwoty dotacji Gmina Widawa pomniejszyła miesięczny koszt utrzymania dzieci w oddziale przedszkolnym o kwotę dotacji

określonej w art. 53 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych w kwocie 1.607,35 zł, co spowodowało zaniżenie podstawowej kwoty dotacji o 54,80 zł (1.607,35 zł / 22 dzieci x 75%) na dziecko miesięcznie;

- statystyczna liczba dzieci została nieprawidłowo ustalona, gdyż nie została pomniejszona o statystyczną liczbę dzieci niepełnosprawnych - 0,67, zatem do wyliczeń podstawowej kwoty dotacji liczba uczniów powinna wynosić 22,33 (23-0,67). Różnica w liczbie dzieci spowodowała, że podstawowa kwota dotacji została zaniżona 22,85 zł.

Podstawowa kwota dotacji dla oddziałów przedszkolnych wyliczona na dzień 30 września 2023 roku została zawyżona miesięcznie o 231,61 zł (159,38 zł + 6,13 zł + 143,75 zł - 54,80 zł - 22,85 zł).

11. W 2022 różnica pomiędzy wyliczeniami RIO a kwotą wypłaconą przez Gminę Widawa dla oddziału przedszkolnego w Restarzewie Cmentarnym wynosiła 32.662,62 zł (zaniżenie). Różnica ta wynikała przede wszystkim z błędnego wypłacenia zaktualizowanej kwoty dotacji od października, a nie jak to wynikało z przepisów od listopada.
12. W 2023 roku różnica pomiędzy wyliczeniami RIO a kwotą wypłaconą przez Gminę Widawa wynosi 57.830,79 zł (zawyżenie). Różnica ta wynikała przede wszystkim z zawyżenia podstawowej kwoty dotacji oraz z błędnego wypłacenia zaktualizowanej kwoty dotacji od października, a nie jak to wynikało z przepisów od listopada.

Zgodnie z art. 43 ust. 2 pkt 2 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych - aktualizacja kwoty dotacji dla oddziału przedszkolnego (art. 19 ust. 3) jest dokonywana w październiku roku budżetowego - przypadku aktualizacji, o której mowa w ust.1 pkt 1 ustawy. Zaktualizowana kwota dotacji obowiązuje od pierwszego dnia listopada w przypadku aktualizacji dotacji, o której mowa w ust. 2 pkt 2, co wynika z art. 43 ust. 3 pkt 2 ww. ustawy.

Wypłacana zaktualizowana kwota dotacji podlega ograniczeniom określonym w art. 43 ust. 5 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, w myśl którego - w przypadku wyrównywania kwoty dotacji, o której mowa w art. 15-21, art. 25 ust. 1-4 i 8, art. 26 ust. 1, 2 i 8, art. 28-30, art. 31 ust. 1, art. 40 i art. 41, zgodnie z ust. 4, średnia arytmetyczna kolejnych przekazywanych części dotacji odpowiednio na dziecko objęte wczesnym wspomaganie rozwoju, ucznia, wychowanka, uczestnika zajęć rewalidacyjno-wychowawczych lub słuchacza kwalifikacyjnego kursu zawodowego, począwszy od pierwszego dnia obowiązywania zaktualizowanej kwoty dotacji, może zwiększyć się maksymalnie o 50% albo zmniejszyć się maksymalnie o 25% średniej arytmetycznej części dotacji przekazanych odpowiednio na dziecko objęte wczesnym wspomaganie rozwoju, ucznia, wychowanka, uczestnika zajęć rewalidacyjno-wychowawczych lub słuchacza kwalifikacyjnego kursu zawodowego od początku roku budżetowego do dnia poprzedzającego pierwszy dzień obowiązywania zaktualizowanej kwoty dotacji.

13. Gmina Widawa w 2022 roku udzieliła dotacji dla niepublicznej szkoły podstawowej, z uwzględnieniem wagi P74 (2022 rok) - zadania pozaszkolne gminne. Pozaszkolne zadania gminne nie są wliczane do kwoty dotacji jaka przysługuje na ucznia, ponieważ dotyczą one placówek organizujących aktywności (zadania) pozaszkolne. Różnica na 1 dziecko w przypadku wagi

P74 wynosiła w 2022 roku: [1] na dzień 1 stycznia 2022 roku - 7,02 zł; [2] w wyniku I aktualizacji na dzień 31 marca 2022 roku - 6,97 zł; [2] w wyniku II aktualizacji na dzień 30 czerwca 2022 roku - 7,20 zł; [3] w wyniku III aktualizacji na dzień 31 sierpnia 2022 roku - 7,23 zł.

14. Sposób obliczenia dotacji przez Gminę Widawa dla niepublicznej szkoły podstawowej w 2022 i 2023 roku opierał się na danych wynikających z metryczki subwencji oświatowej, tj. po obliczeniu na początek roku wszystkich przysługujących uczniom wag i kwot z nimi związanych zsumowano je w oparciu o liczbę dzieci na dzień 1 stycznia 2022 roku z tymi wagami, następnie wszystkie kwoty sumowano, a potem podzielono przez liczbę uczniów w szkole oraz przez 12 miesięcy otrzymując średnią stawkę na ucznia niezależnie od wag jakie mu przysługują. Miesięczna kwota dotacji wynikała z iloczynu tak ustalonej stawki dotacji i ogólnej liczby uczniów w szkole. Zaprezentowany sposób obliczenia dotacji nie odzwierciedla faktycznych kwot, jakie powinny zostać wypłacone na uczniów w zależności od wag, jakie należą się na uczniów uczęszczających do dotowanej placówki. Wyliczenia dokonane przez Gminę nie uwzględniały zmieniającej się liczby uczniów, w szczególności, gdy miało to wpływ na zastosowanie wagi P49 (2022 rok) i P51 (2023 rok) – uczniowie klas I-III szkół podstawowych dla dzieci i młodzieży, jak też wag związanych z dziećmi niepełnosprawnymi, tj. P5 i P7, gdyż w trakcie 2023 roku liczba dzieci w tych wagach się zmieniała.

Ponadto, wyliczenia kwoty dotacji dla niepublicznej szkoły podstawowej dokonane przez Gminę do września 2023 roku zawierały znaczące błędy, z uwagi na kilka zmian w liczbie uczniów. Wyliczenia gminy opierały się na odejmowaniu (w przypadku odejścia dziecka ze szkoły) lub dodaniu (w przypadku przyjęcia dziecka do szkoły) do kwoty miesięcznej dotacji dla szkoły kwoty przypadającej zmiany, która pozostała do końca roku, dla przykładu uczeń klasy VIII z wagą P5 uczęszczał do szkoły od końca sierpnia 2023 roku, pracownik urzędu gminy od kwoty, którą miesięcznie wypłacano dotowanej szkole (65.148,69 zł) odjął kwotę 9.044,95 zł stanowiącą sumę wszystkich wag przypadającą na tego ucznia za 4 pozostałe miesiące do końca roku (IX-XII), co spowodowało, że kwota przekazywanej dotacji w każdym z pozostałych miesięcy była niższa o kwotę 9.044,95 zł zamiast o kwotę, która przypadła na tego ucznia miesięcznie tj. 2.261,24 zł. Wszystkie błędy zostały szczegółowo opisane w protokole z kontroli. Łącznie różnica pomiędzy kwotą wypłaconą przez Gminę Widawa a wyliczeniami kontrolujących wynosiła 17.903,71 zł.

15. Ustalono, że aktualizacja kwoty dotacji została przeprowadzona w kwietniu (wg stanu na dzień 31 marca) 2023 roku. Gmina jednak dokonała wypłaty wyrównania dotacji wynikającej z aktualizacji jednorazowo w maju 2023 roku. Powyższe było niezgodne z zasadami dokonywania aktualizacji dotacji określonymi w art. 43 ust. 4 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych. Stosownie do art. 43 ust. 4 - jeżeli wysokość dotacji, o której mowa w art. 15-21, art. 25 ust. 1-4 i 8, art. 26 ust. 1, 2 i 8, art. 28-30, art. 31 ust. 1, art. 40 i art. 41, uległa zmianie, suma kolejnych przekazywanych części dotacji odpowiednio na dziecko objęte wczesnym wspomaganie rozwoju, ucznia, wychowanka, uczestnika zajęć rewalidacyjno-wychowawczych lub słuchacza kwalifikacyjnego kursu zawodowego, począwszy od pierwszego dnia obowiązywania zaktualizowanej

kwoty dotacji, stanowi różnicę pomiędzy wysokością dotacji, o której mowa odpowiednio w art. 15-21, art. 25 ust. 1-4 i 8, art. 26 ust. 1, 2 i 8, art. 28-30, art. 31 ust. 1, art. 40 i art. 41, według stanu na pierwszy dzień obowiązywania zaktualizowanej kwoty dotacji, a sumą części dotacji przekazanych odpowiednio na dziecko objęte wczesnym wspomaganie rozwoju, ucznia, wychowanka, uczestnika zajęć rewalidacyjno-wychowawczych lub słuchacza kwalifikacyjnego kursu zawodowego od początku roku budżetowego do dnia poprzedzającego pierwszy dzień obowiązywania zaktualizowanej kwoty dotacji.

16. Dotacje dla Społecznej Szkoły Podstawowej w Restarzewie wraz z oddziałem przedszkolnym przekazywane były w 2022 i w 2023 roku w terminie, poza styczniem, kiedy dotację przekazano w dniu 31 stycznia 2022 roku oraz 30 stycznia 2023 roku. Prawidłowo, część dotacji za styczeń jest przekazywana w terminie do dnia 20 stycznia.
17. Gmina Widawa zawarła umowę nr 20-D5/UP/03302 na wykonanie przyłącza do sieci dystrybucyjnej obiektu - budynek sali sportowej przy Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Chociwiu, w dniu 27 października 2020 roku na kwotę 3.462,70 zł brutto. Zaciągnięcie ww. zobowiązania nastąpiło z przekroczeniem kwoty wydatków określonej w budżecie. Na dzień zawarcia ww. umowy obowiązywała uchwała Rady Gminy nr XXIX/152/20 z dnia 7 maja 2020 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Widawa na rok 2020, którą w dziale 926 rozdziale 92695 § 6050 ustalono środki finansowe w kwocie 150.000,00 zł na zadanie pn. „Budowa sali sportowej w systemie budynku pasywnego przy budynku Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Chociwiu”. W dniu 22 kwietnia 2022 roku zawarto umowę nr RFB.9.2020 na wykonanie wielobranżowej dokumentacji projektowo-kosztorysowej w kwocie 148.830,00 zł brutto, zatem do dyspozycji jednostki w budżecie pozostawały środki w kwocie 1.170,00 zł. Wobec tego zawarcie w ramach niniejszego zadania inwestycyjnego kolejnej umowy z dniem 27 października 2020 roku na kwotę 3.462,70 zł, skutkowało przekroczeniem zakresu upoważnienia do zaciągania zobowiązań o kwotę 2.292,70 zł i stanowiło naruszenie zasad zaciągania zobowiązań wynikających z art. 60 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U z 2023 r., poz. 40 ze zm.).

W zakresie udzielania zamówień publicznych i realizacji inwestycji

1. W wyniku kontroli postępowania o udzielenie zamówienia publicznego pn. „Budowa sali sportowej w systemie budynku pasywnego przy budynku Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Chociwiu”, przeprowadzonego w trybie podstawowym bez negocjacji - art. 275 pkt 1 ustawy z dnia 11 września 2019 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 1605), o wartości szacunkowej poniżej progów unijnych, o jakich stanowi art. 3 ww. ustawy, stwierdzono że:
 - zamawiający określił termin związania ofertą wskazując nieprawidłową datę (30 dni tj. do dnia 13 kwietnia 2022 roku), tymczasem zgodnie z art. 307 ust. 1 ww. ustawy - wykonawca jest związany ofertą nie dłużej niż 30 dni od dnia upływu terminu składania ofert, przy czym pierwszym dniem terminu związania ofertą jest dzień, w którym upływa termin składania ofert. Termin

składania ofert w SWZ określono na dzień 14 marca 2022 roku, w związku z czym wykonawca pozostawał związany ofertą do dnia 12 kwietnia 2022 roku;

- w sporządzonym protokole (DRUK ZP-TP): w pkt 6 lit C nie wpisano Wójta Gminy jako osobę udzielającą zamówienia; w pkt 7 ust. 2 wskazano dokonanie tylko 1 zmiany ogłoszenia o zmianie ogłoszenia oraz podano nieprawidłowy numer zmiany ogłoszenia, przy czym zamawiający dokonał 2 zmian ogłoszenia o zmianie ogłoszenia w zakresie zmiany terminu składania i otwarcia ofert; w pkt 30 nie wymieniono wszystkich dokumentów stanowiących załączniki do protokołu, np. ogłoszeń, innych dokumentów i informacji składanych przez zamawiającego i wykonawcę w toku prowadzonego postępowania oraz umowy w sprawie zamówienia publicznego, zgodnie z art. 73 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych;
 - ogłoszenie o wykonaniu umowy nr 2023/BZP 00469857/01 z dnia 31 października 2023 roku zostało zamieszczone w Biuletynie Zamówień Publicznych z naruszeniem art. 448 ww. ustawy, zgodnie z którym - zamawiający w terminie 30 dni od wykonania umowy zamieszcza w BZP ogłoszenie o wykonaniu umowy. Wykonanie umowy nastąpiło w dniu 22 września 2023 roku, pierwszym dniem biegu terminu był 23 września 2023 roku, a termin 30 dniowy, o którym mowa w art. 448 ustawy, upłynął w dniu 22 października 2023 roku wraz z końcem dnia. Zamawiający nie dochował tym samym obowiązującego 30-dniowego terminu na zamieszczenie ww. ogłoszenia w BZP.
2. W zakresie prawidłowości sporządzenia sprawozdań z udzielonych zamówień stwierdzono następujące uchybienia:
- zamawiający podał błędną wartość udzielonych zamówień w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach w 2021 roku, które przekazał w dniu 28 lutego 2022 roku pod nr 2021/SPRR 00024991/01. W punkcie II „Zamówienia klasyczne o wartości mniejszej niż progi unijne, o których mowa w dziale III ustawy, z wyłączeniem zamówień na usługi społeczne i inne szczególne usługi” zamawiający - Gmina Widawa wykazał: 5 postępowań zakończonych udzieleniem zamówienia na roboty budowlane w trybie podstawowym, o którym mowa w art. 275 pkt 1 ustawy, o łącznej wartości 4.101.264,94 zł. Zgodnie z przedłożonym rejestrem zamówień publicznych, łączna wartość zawartych umów bez podatku od towarów i usług wynosiła 3.993.457,92 zł (różnica – 107.807,02 zł), która winna zostać wykazana w ww. sprawozdaniu rocznym. Ponadto, zamawiający nie wypełnił pkt VI „Zamówienia do których stosuje się przepisów ustawy uwzględniające aspekty społeczne”. W trakcie kontroli dokonano w dniu 1 grudnia 2023 roku korekty sprawozdania za 2021 rok pod nr 2021/SPRR 00024992/02;
 - zamawiający podał błędną wartość udzielonych zamówień w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach w 2022 roku, które przekazał w dniu 28 lutego 2023 roku pod nr 2022/SPRR 00025855/01. W punkcie II „Zamówienia klasyczne o wartości mniejszej niż progi unijne, o których mowa w dziale III ustawy, z wyłączeniem zamówień na usługi społeczne i inne szczególne usługi” zamawiający - Gmina Widawa wykazał: [1] 6 postępowań zakończonych udzieleniem zamówienia na roboty budowlane w trybie podstawowym, o którym mowa w art. 275 pkt 1 ustawy, o łącznej wartości 19.343.874,00 zł. Zgodnie z przedłożonym rejestrem zamówień

publicznych, Gmina Widawa przeprowadziła 7 postępowań, a łączna wartość zawartych umów bez podatku od towarów i usług wynosiła 19.971.077,65 zł (różnica – 627.203,65 zł), która winna zostać wykazana w ww. sprawozdaniu rocznym; [2] 4 postępowania zakończone udzieleniem zamówienia na dostawy w trybie podstawowym, o którym mowa w art. 275 pkt 1 ustawy, o łącznej wartości 15.551.173,42 zł. Zgodnie z przedłożonym rejestrem zamówień publicznych, Gmina Widawa przeprowadziła 3 postępowania, a łączna wartość zawartych umów bez podatku od towarów i usług wynosiła 2.728.994,89 zł (różnica – 12.822.178,53 zł), która winna zostać wykazana w sprawozdaniu rocznym. Ponadto zamawiający nie wypełnił punktu VI „Zamówienia do których stosuje się przepisy ustawy uwzględniające aspekty społeczne”. W trakcie kontroli dokonano w dniu 5 grudnia 2023 roku korekty sprawozdania za 2022 rok, pod nr 2022/SPRR 00032975/02.

W zakresie ewidencji majątku gminy i inwentaryzacji

1. Stwierdzono również przypadki niewprowadzenia składników majątku do ewidencji księgowej w miesiącu przekazania ich do używania (opóźnienia kilkumiesięczne). Stosownie do art. 6 ust. 1 i art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości – w księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty oraz do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.
2. Udokumentowanie obrotów na koncie 011 związanych ze zwiększeniem wartości początkowej środka trwałego stanowił dokument pod nazwą Modernizacja Środka Trwałego. Obowiązująca w badanym okresie Instrukcja sporządzania, obiegu, kontroli i archiwizacji dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Gminy Widawa, nie przewiduje w zakresie dokumentacji obrotu środkami trwałymi odrębnego dokumentu w ww. postaci.
3. Pracownicy Referatu Finansowo – Budżetowego sporządzali dowody księgowe OT, co było niezgodne z Instrukcją sporządzania, obiegu, kontroli i archiwizacji dokumentów finansowo księgowych w Urzędzie Gminy Widawa, wprowadzoną na podstawie zarządzenia nr 136/2015 Wójta Gminy Widawa z dnia 30 grudnia 2015 roku. Zgodnie z powyższym zarządzeniem - dokument OT winien być sporządzony przez pracownika dokonującego zakupu bądź pracownika prowadzącego całość zadania inwestycyjnego lub upoważnionego pracownika komórki organizacyjnej jednostki jedynie w porozumieniu z działem księgowym.
Nieprawidłowość w zakresie sporządzania dowodów OT przez wskazanych w obowiązującym w tym zakresie uregulowaniach wewnętrznych pracowników stwierdzona została także w wyniku poprzedniej kompleksowej kontroli gospodarki finansowej przeprowadzonej w 2019 roku (wniosek pokontrolny Nr 24).
4. W zakresie czynności inwentaryzacyjnych stwierdzono następujące uchybienia:

- w przypadku składników wymienionych w protokole z inwentaryzacji metodą weryfikacji nie wskazano dokumentów źródłowych, na podstawie których dokonano weryfikacji stanu księgowego tych składników (do protokołu załączano jedynie wydruki z ksiąg rachunkowych, głównie zestawienie obrotów i sald; brak dokumentów źródłowych, takich jak: dowody księgowy (faktury), umowy, akty notarialne itp.);
- konto 330 – towary, na którym ewidencjonowano sprzedaż węgla w roku 2022 odbywającą się za pośrednictwem wyspecjalizowanego składu węgla, zostało objęte inwentaryzacją poprzez weryfikację stanu księgowego z dokumentami księgowymi. Należy wskazać, że w powyższym przypadku obowiązkowe jest potwierdzenie przez gminę salda powierzonych kontrahentom własnych składników aktywów (w tym przypadku węgla). Jak wskazuje art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości, jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację powierzonych kontrahentom własnych składników aktywów – drogą uzyskania od kontrahentów potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych jednostki stanu tych aktywów oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic. W przypadku, gdyby uzyskanie potwierdzenie salda nie było możliwe z przyczyn uzasadnionych, możliwe jest przeprowadzenie inwentaryzacji węgla trzecią z metod inwentaryzacji, a zatem poprzez porównanie z odpowiednimi dokumentami źródłowymi, co potwierdza ustawodawca w art. 26 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy. Natomiast skład węgla nie jest zobowiązany do inwentaryzacji węgla drogą spisu z natury (i powiadamiania gminy o wynikach spisu), co wynika z art. 26 ust. 2 ustawy o rachunkowości – pod warunkiem świadczenia przez skład węgla usług składowania. Natomiast gdyby węgiel po zakupie znajdował się w magazynie będącym własnością lub wynajętym przez gminę – taki zapas podlega inwentaryzacji na zasadach ogólnych (a zatem corocznie lub co 2 lata, zależnie od spełnienia warunków określonych w art. 26 ust. 3 pkt 2 i wewnętrznych regulacji);
- stwierdzono, że nie było możliwe porównanie gruntów ujętych w ewidencji środków trwałych Urzędu Gminy Widawa i ewidencji mienia komunalnego, ponieważ w księgach środków trwałych, w których prowadzona jest ewidencja gruntów podsumowywane są tylko wartości działek, natomiast sumowanie powierzchni działek nie jest dokonywane w celu ich zweryfikowania. Brak możliwości porównania ewidencji mienia komunalnego z ewidencją księgową stanowił naruszenie § 8 ust. 1 rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którym- inwentaryzacja nieruchomości powinna zapewnić porównanie danych wynikających z ewidencji księgowej z ewidencją odpowiednio gminnego, powiatowego i wojewódzkiego zasobu nieruchomości;
- weryfikacją nie objęto rozrachunków - konta z zespołu 2 Należy zauważyć, że weryfikacja jest metodą polegającą na porównaniu zapisów w księgach rachunkowych z odpowiednimi dokumentami źródłowymi i weryfikacji realnej wartości składników majątkowych (ustalenie czy wielkość składników aktywów

i pasywów ujęta w księgach rachunkowych jest rzetelna, czyli zgodna ze stanem faktycznym).

W zakresie innych ustaleń – jednorazowe dodatki uzupełniające dla nauczycieli

1. Ustalona przez kontrolujące struktura zatrudnienia:
 - w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 30 kwietnia 2022 roku wyniosła w poszczególnych grupach awansu zawodowego: [1] nauczyciele dyplomowani - 51,46 (różnica 0,28 etatu); [2] nauczyciele mianowani - 10,13; [3] nauczyciele kontraktowi - 3,46; [4] stażyści - 1,98;
 - w okresie od dnia 1 maja do dnia 31 sierpnia 2022 roku wyniosła w poszczególnych grupach awansu zawodowego: [1] nauczyciele dyplomowani - 50,66 (różnica 0,32 etatu); [2] nauczyciele mianowani - 10,13 (różnica 0,01); [3] nauczyciele kontraktowi - 4,04 (różnica 0,05 etatu); [4] stażyści - 2,00;
 - w okresie od dnia 1 września do dnia 31 grudnia 2022 roku wyniosła w poszczególnych grupach awansu zawodowego: [1] nauczyciele dyplomowani - 51,69 (różnica 0,42 etatu); [2] nauczyciele mianowani - 10,02 (różnica 0,03 etatu); [3] nauczyciele początkujący - 6,30 (różnica 0,01 - wynikająca z błędnego zaokrąglenia).

Powyższe rozbieżności dotyczyły w szczególności nieobecności nauczycieli, które zmniejszały wymiar etatu (nie były płatne ze środków pracodawcy - Gminy Widawa), dla których potrącenia wynagrodzenia następowało w następnym okresie (grudzień - styczeń, kwiecień - maj, sierpień - wrzesień). Zgodnie z ust. 1 załącznika nr 3 - sposób ustalania jednorazowego dodatku uzupełniającego w 2022 roku, do rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 15 grudnia 2022 roku w sprawie sposobu opracowania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli (Dz. U. z 2022 r., poz. 2767) - dla każdego nauczyciela wylicza się oddzielnie osobistą stawkę wynagrodzenia zasadniczego proporcjonalnie do okresu zatrudnienia, w którym nauczyciel pobierał wynagrodzenie. Przyczyny nieprawidłowości zostały szczegółowo opisane w protokole z kontroli.

2. Nieprawidłowości w zakresie wyliczenia struktury zatrudnienia nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego spowodowały, że kwota różnicy między wydatkami poniesionymi na wynagrodzenia nauczycieli w poszczególnych stopniach awansu zawodowego w 2022 roku, a iloczynem średniorocznej liczby etatów dla nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu oraz średnich wynagrodzeń nauczycieli ustalonych w danym roku w grupie: [1] nauczycieli dyplomowanych - powinna wynieść 190.936,89 zł i była niższa od różnicy wykazanej w sprawozdaniu o 10.009,08 zł, co oznacza, że jednorazowy dodatek uzupełniający za 2022 rok w tej grupie nauczycieli został zaniżony ogółem o 10.009,08 zł; [2] nauczycieli mianowanych powinna wynieść 4.707,05 zł i była niższa od różnicy wykazanej w sprawozdaniu o 850,97 zł, co oznacza, że jednorazowy dodatek uzupełniający za 2022 rok w tej grupie nauczycieli został zaniżony ogółem o 850,97 zł; [3] nauczycieli początkujących powinna wynieść 436,70 zł i była wyższa od różnicy wykazanej w sprawozdaniu o 501,15 zł, co oznacza, że jednorazowy dodatek

uzupełniający za 2022 rok w tej grupie nauczycieli został zawyżony ogółem o 501,15 zł.

Odpowiedzialność za powyższe uchybienia i nieprawidłowości ponoszą pracownicy Urzędu Gminy w zakresie wskazanym w protokole kontroli.

II.

Przekazując informację o powyższych nieprawidłowościach proszę Pana Wójta o podjęcie działań w celu ich usunięcia oraz zapobieżenia ich występowaniu w przyszłości. W tym celu RIO w Łodzi kieruje następujące **wnioski pokontrolne**:

1. Podjąć działania mające na celu zaktualizowanie uchwały Rady Gminy nr XXXII/203/16 z dnia 24 listopada 2016 roku w sprawie zapewnienia wspólnej obsługi finansowo – księkowej, administracyjnej i organizacyjnej jednostek organizacyjnych, w zakresie jednostek objętych wspólną obsługą.
2. Zapewnić przestrzeganie ustawy z dnia 11 września 2019 roku Prawo zamówień publicznych, poprzez:
 - dokonywanie zmian w umowach dotyczących kredytu z zachowaniem zasad określonych w art. 454 i 455 ustawy;
 - określanie terminu związania ofertą, zgodnie z art. 307 ust. 1 ustawy;
 - dołożenie należytej staranności przy sporządzaniu protokołu z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, w tym informacji o załącznikach do protokołu, zgodnie z art. 73 ust. 1 ustawy;
 - zamieszczanie ogłoszenia o wykonaniu umowy w Biuletynie Zamówień Publicznych w terminie 30 dni od wykonania umowy, zgodnie z art. 448 ustawy.
3. Zapewnić ujęcie w odpowiednich księgach rachunkowych (budżetu - organu) wyodrębnionych rachunków bankowych tworzonych - na podstawie art. 65 ust. 11 ustawy z dnia 31 marca 2020 roku o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw - dla środków z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 oraz dla środków europejskich współfinansujących realizowane przez Gminę projekty, stosownie do statusu tych środków – jako dochodów realizowanych bezpośrednio przez budżet (organ).
4. Zapewnić przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych

mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności poprzez:

- właściwe memoriałowe ewidencjonowanie operacji na koncie 130, polegające na ujęciu zrealizowanych dochodów i wydatków w korespondencji z kontem 800, w przypadku gdy rachunek bankowy jest jednocześnie rachunkiem bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego i rachunkiem bieżącym urzędu, stosownie do opisu zasad funkcjonowania konta 130, zawartego w załączniku nr 3 do rozporządzenia;
 - ewidencję zwrotów dotacji celowych na kontach 133 i 901, zgodnie z systematyką określoną w rozporządzeniu;
 - stosowanie techniki księgowania umożliwiającej prawidłowe ustalenie wysokości obrotów na kontach, jeżeli przepisy dotyczące sprawozdań nakładają obowiązek wykazywania w tych sprawozdaniach określonych obrotów kont, stosownie do § 21 pkt 1 rozporządzenia;
 - ustalenie planu kont dla Urzędu Gminy w Widawie, który będzie zawierał wszystkie konta służące do księgowania operacji gospodarczych występujących w jednostce, stosownie do regulacji zawartych w § 20 ust.1 pkt 1 rozporządzenia;
 - ewidencjonowanie operacji na kontach: 761 – Pozostałe koszty operacyjne, 140 – Środki pieniężne w drodze; 300 – Rozliczenie zakupu; 405 - Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia - zgodnie z systematyką określoną w rozporządzeniu;
 - ewidencję dochodów wykonywanych w ramach funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej, zgodnie z systematyką określoną w rozporządzeniu, uwzględniając uwagi zawarte w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego;
 - ujmowanie dochodów nieujętych w planach finansowych innych jednostek w ewidencji Urzędu Gminy, zgodnie z § 9 ww. rozporządzenia;
 - porównanie ewidencji gminnego zasobu nieruchomości z ewidencją księgową stosownie do wymogu zawartego w § 8 ust. 1 rozporządzenia.
5. Zapewnić przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, w szczególności poprzez:
- dokonywanie zapisów korygujących w księgach rachunkowych zgodnie z art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy;
 - wprowadzanie do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego, w postaci zapisu, każdego zdarzenia, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, stosownie do art. 20 ust. 1 ustawy;
 - zapewnienie inwentaryzowania składników majątku Gminy metodami określonymi w art. 26 ustawy, dedykowanymi dla poszczególnych rodzajów aktywów i pasywów.
6. Dokonać weryfikacji poprawności wyliczenia kwoty skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od środków transportowych, a następnie dokonać korekty sprawozdań budżetowych Rb-27S i Rb-PDP, sporządzonych za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2022 roku, w związku z nieprawidłowym wykazaniem skutków

finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych. Poprawione sprawozdania przekazać RIO w Łodzi, wskazując przyczynę korekty.

7. Zapewnić przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej, poprzez:
 - prawidłowe ujmowanie w sprawozdaniach Rb-27S i Rb-PDP danych o skutkach finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od środków transportowych;
 - prawidłowe sporządzanie sprawozdań Rb-27S i Rb-PDP - wykazując skutki finansowe obniżenia górnych stawek podatkowych w złotych i w groszach, przestrzegając regulacji zawartych w § 8 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia;
 - ujmowanie w sprawozdaniu Rb-NDS właściwej kwoty: [1] nadwyżki z lat poprzednich; [2] wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych; [3] niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z § 12 pkt 5 lit. c, d i e Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 37 do rozporządzenia oraz uwzględniając kategoryzację źródeł przychodów wynikającą z art. 217 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych;
 - prawidłowe ujmowanie w sprawozdaniu Rb-ST kwoty środków niewykorzystanych dotacji w roku budżetowym;
 - ujmowanie zobowiązań wynikających z ksiąg rachunkowych na koniec okresu sprawozdawczego w sprawozdaniu Rb-28S, stosownie do wymogu wynikającego z § 8 ust. 4 pkt 4 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 37 do rozporządzenia;
 - sporządzanie sprawozdania Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych, w zakresie danych dotyczących „zaległości netto”, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 6 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 37 do rozporządzenia.
8. Zapewnić prowadzenie rzetelnej ewidencji podatkowej, na podstawie art. 7a ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych.
9. Zapewnić prawidłowe ustalanie limitów zobowiązań dla przedsięwzięć ujmowanych w załączniku do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej, aktualnych w danym roku, stosownie do art. 226 ust. 1 pkt 8 ustawy o finansach publicznych.
10. Zapewnić prawidłowe wykazywanie danych dotyczących rozchodów w wieloletniej prognozie finansowej, w zakresie pozycji 10.6. - Spłaty rat kapitałowych wynikające z tytułu zobowiązań już zaciągniętych.
11. Zapewnić prawidłowe ujmowanie w bilansie z wykonania budżetu pozostałych należności oraz pozostałych środków pieniężnych.
12. Zmienić postanowienia dotyczące przekazywania nadwyżki podatku naliczonego nad podatkiem należnym jednostkom budżetowym w zarządzeniu nr 76/2016 z dnia 29 września 2016 roku Wójta Gminy Widawa

w zakresie zasad centralizacji rozliczeń podatku od towarów i usług, mając na uwadze, że obowiązujące przepisy nie przewidują przekazywania z budżetu jednostki samorządu terytorialnego środków finansowych wynikających z rozliczenia podatku do jednostek budżetowych.

13. Zapewnić przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, poprzez:
 - ujmowanie dochodów z tytułu opłat za wyżywienie w oddziale przedszkolnym w § 0670 - Wpływy z opłat za korzystanie z wyżywienia w jednostkach realizujących zadania z zakresu wychowania przedszkolnego;
 - ujmowanie dochodów z tytułu opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego w § 0660 - Wpływy z opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego - w rozdziale oddziału przedszkolnego, tj. 80103 – oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych.
14. Zapewnić należyte monitorowanie procesów związanych z wykonaniem budżetu, podejmując – w uzasadnionych przypadkach – w trakcie roku budżetowego decyzje korygujące pierwotne założenia.
15. Zapewnić przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych, poprzez:
 - prawidłowe ustalanie podatnika podatku od nieruchomości w myśl art. 3 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, zgodnie z którym - podatnikami są przed wszystkim właściciele nieruchomości lub obiektów budowlanych;
 - zapewnienie opodatkowania spółek jawnych będących podatnikami podatku od nieruchomości i podatku od środków transportowych - na terenie Gminy Widawa - wg zasad określonych w art. 3 ust. 1 i art. 9 ust. 1 ustawy, czyli jako jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej;
16. Zapewnić przestrzeganie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa, poprzez:
 - dokonywanie czynności sprawdzających w stosunku do składanych przez podatników podatku od nieruchomości deklaracji podatkowych, na podstawie art. 272 ustawy. W razie wątpliwości, co do poprawności złożonej deklaracji, stosownie do art. 274a § 2 ustawy, wzywać podatników do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny poddania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych;
 - zdjęcie z ewidencji zobowiązań podatkowych podatnika nr (...) ³⁰ wskutek nabycia spadku przez Gminę Widawa stwierdzonego przez prawomocne

³⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku – ze skutkiem na dzień otwarcia spadku, stosownie do art. 59 § 1 pkt 11 ustawy Ordynacja podatkowa.

17. Dokonać analizy istnienia przesłanki wygaśnięcia zobowiązań podatkowych podatnika nr (...) ³¹, o której mowa w art. 64d § 1 pkt 1 ustawy Ordynacja podatkowa, określającej że organ podatkowy może umorzyć podatek z urzędu jeżeli zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że w postępowaniu egzekucyjnym nie uzyska się kwoty przewyższającej wydatki egzekucyjne.
18. Dokonać analizy zobowiązań podatkowych podatników wskazanych w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego, w kontekście ewentualnego przedawnienia należności podatkowych, z uwzględnieniem wszystkich okoliczności powodujących przerwanie lub zawieszenie biegu terminu przedawnienia, określonych w art. 70 ustawy Ordynacja podatkowa.
19. Zapewnić przestrzeganie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości, w szczególności § 6 ust. 7 rozporządzenia - w zakresie publikacji ogłoszenia o przetargu na stronie internetowej.
20. Przestrzegać przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, poprzez:
 - obliczanie wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w oparciu o reguły zawarte art. 21 ustawy;
 - dokonywanie wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w terminie określonym w art. 49 ust. 2 ustawy.
21. Zapewnić przestrzeganie ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, w szczególności poprzez przyznawanie i wypłatę świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej za okres miesiąca kalendarzowego, poczynwszy od miesiąca, w którym został złożony wniosek wraz z wymaganą dokumentacją, stosownie do wymogu określonego w art. 106 ust. 3 ustawy.
22. Zapewnić prawidłowe ustalanie i wypłatę dodatków za wieloletnią pracę, zgodnie z regulacjami zawartymi w art. 38 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych w związku z art. 174 § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 roku Kodeks pracy.
23. Zapewnić przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 27 października 2017 roku o finansowaniu zadań oświatowych, w szczególności poprzez:
 - udzielanie dotacji na podstawie informacji o liczbie odpowiednio dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju, uczniów, wychowanków, uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, stosownie do wymogu zawartego w art. 38 ust. 1 ustawy;
 - publikowanie na stronie BIP informacji o statystycznej liczbie odpowiednio dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju, uczniów, wychowanków,

³¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

- uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, zgodnie z wymogiem zawartym w art. 46 ust. 1 pkt 2 ustawy;
- ustalanie podstawowej kwoty dotacji z zachowaniem metodologii określonej w art. 12 ust. 2 ustawy (tj. prawidłowe ustalanie wydatków bieżących oraz kwot wydatków w poszczególnych kategoriach, które pomniejszają wydatki bieżące, a także kwot dochodów za wyżywienie i wychowanie przedszkolne);
 - dokonywanie obliczeń i aktualizacji statystycznej liczby dzieci w przedszkolach w sposób zgodny z regułami określonymi w art. 11 ustawy;
 - wypłacenie zaktualizowanej kwoty dotacji na podstawie art. 43 ust. 2 pkt 2 w terminie określonym w art. 43 ust. 3 pkt 2 ustawy, tj. od listopada;
 - uwzględnianie wszystkich wag dla danego typu i rodzaju dotowanej szkoły obowiązujących w danym roku, wynikających z „metryczki oświatowej” dla Gminy Widawa;
 - wypłacanie dotacji w terminach określonych w art. 34 ust. 1 ustawy.
24. Zapewnić przestrzeganie art. 60 ust.2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym, poprzez zaciąganie zobowiązań mających pokrycie w ustalonych w uchwale budżetowej kwotach wydatków, w ramach upoważnień udzielonych przez radę gminy.
 25. Zapewnić należyłą staranność przy sporządzaniu rocznego sprawozdania o udzielonych zamówieniach publicznych.
 26. Zaktualizować uregulowania wewnętrzne dotyczące sporządzania, obiegu i kontroli dokumentów księgowych występujących w Urzędzie Gminy Widawa, tak aby określały dokumenty księgowe oraz ich obieg w sposób zgodny z przepisami i stanem faktycznym.
 27. Zapewnić sporządzanie dowodów OT przez pracowników wskazanych w obowiązującym w tym zakresie uregulowaniach wewnętrznych.
 28. Czynności inwentaryzacyjne, polegające na weryfikacji dokumentacji źródłowej ze stanem księgowym, przeprowadzać z należyłą starannością.
 29. Zapewnić prawidłowe ustalanie średniej liczby etatów dla nauczycieli, stanowiącej podstawę obliczenia jednorazowego dodatku uzupełniającego dla nauczycieli, stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 15 grudnia 2022 roku w sprawie sposobu opracowania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli.

Podając powyższe do wiadomości, zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, proszę Pana Wójta o przesłanie informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 9 ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do wniosków zawartych w II części wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby.

Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby.

Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Bieg terminu, o którym mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżenia w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Ryszard Paweł Krawczyk
Prezes RIO w Łodzi
(podpisane cyfrowo)

Do wiadomości:

Przewodniczący Rady Gminy w Widawie;

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Rady Gminy w Widawie;

aa.